

Η θεολογική θεμελίωση τής Ιεράς Εξετάσεως

[Μετάφραση των συνοπτικών αλλά πολύ περιεκτικών σελίδων 519-537, περί της θεολογικής και δογματικής θεμελιώσεως της Ιεράς Εξετάσεως και μιας σύντομης αλλά πολύ κατατοπιστικής ιστορικής διαδρομής της, του εξαιρετικού ερευνητικού συγγράμματος: *History of the Christian Religion to the Year Two Hundred*

(Ιστορία της Χριστιανικής Θρησκείας μέχρι το Έτος 200), by Charles B. Waite, A. M., Fifth Edition – Revised. Chicago, 1900.

Ο μεταφραστής προσέθεσε μερικές επιπλέον σημειώσεις, πληροφορίες και αναφορές εντός του κειμένου της μετάφρασης και έναν μικρό επίλογο. Όλες οι προσθήκες του μεταφραστή συγγραφέως έχουν τεθεί εντός [] ορθογωνίων αγκυλών.

Διαβάστε επίσης: «Περί ορθοδόξου και βυζαντινής Ιεράς Εξετάσεως»]

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΣ

Ο Πέτρος, σύμφωνα με την αφήγηση των *Πράξεων των Αποστόλων* 5: 1-11, χτύπησε και έριξε νεκρούς τον Ανανία και τη [σύζυγό του] Σαπφείρα επειδή εψεύσθησαν και παρακράτησαν μέρος από το αντίτιμο του κτήματος που επώλησαν.

[«Ανὴρ δε τις Ανανίας ὀνόματι συν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπε δε Πέτρος· Ανανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανὰς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; οὐχὶ μένον σοι ἔμενε καὶ πραθέν ἐν τῇ σὴ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ Θεῷ. ἀκούων δε ὁ Ανανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξε, καὶ **ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα**. ἀναστάντες δε οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτόν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δε ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός, εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δε αὐτῇ ὁ Πέτρος· εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δε εἶπε· ναί, τοσούτου. ὁ δε Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν· τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι το

Πνεύμα Κυρίου; ιδού οι πόδες των θαψάντων τον άνδρα σου επί τη θύρα και εξοίσουσί σε. έπεσε δε παραχρήμα παρά τους πόδας αυτού και εξέψυξεν· εισελθόντες δε οι νεανίσκοι εύρον αυτήν νεκράν, και εξενέγκαντες έθαψαν προς τον άνδρα αυτής. **και εγένετο φόβος μέγας εφ' όλην την εκκλησίαν και επί πάντας τους ακούοντας ταύτα.»]**

Ο διδάκτωρ Doellinger, ένας εξέχων καθολικός θεολόγος, σχολιάζοντας αυτή την ενέργεια, λέγει:

«Όταν ο Ανανίας και η Σαπφείρα, διά της υποκρισίας και της φιλάργυρης προσπάθειάς των για απάτη, είχαν διαπράξει την πρώτη επίθεση κατά της εξουσίας των αποστόλων και της κηδεμονίας της εκκλησίας υπό του Αγίου Πνεύματος, ο Άγιος Πέτρος επέβαλλε τρομακτική τιμωρία επ' αυτών.» —[*First Age of the Church*, (Η Πρώτη Εποχή της Εκκλησίας), by John Ignatius Doellinger, D. D., 2d London Edition, 1867, p. 44.].

[Εδώ δηλαδή, ο Δ^{ωρ} θεολόγος Doellinger, όπως και κάθε λογικά σκεπτόμενος, ερμηνεύει ότι ο Πέτρος επέβαλλε την τιμωρία και όχι το Άγιο Πνεύμα, όπως παραπλανητικά δηλώνει ο συγγραφέας του βιβλίου των *Πράξεων*, πράξη που θα αντίβαινε σε κάθε θεολογική έννοια αγάπης, συγχωρήσεως, στοργής, δευτέρας ευκαιρίας, κλπ.]

Ο Παύλος, πριν από την μεταστροφή του, καταδίωκε τους αποστόλους, και δημιουργούσε αναστάτωση μεταξύ των, και εισερχόταν σε κάθε σπίτι, σθεναρών ανδρών και γυναικών και τους έσερνε στη φυλακή. Συνέχισε να αποπνέει φόβο και φόνο εναντίον των αποστόλων μέχρι της μεταστροφής του, και μετά την μεταστροφή του η διωκτική του μανία μετατοπίστηκε κατά των αιρετικών εντός της εκκλησίας.

ΔΟΓΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

[με συμπληρωματικές αναφορές απ' όλη την *Καινή Διαθήκη*]

Η ΔΙΑ ΑΙΜΑΤΟΣ ΕΞΙΛΕΩΣΗ. —Είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς το πως δύναται οιοσδήποτε να αρνηθεί το ότι ο Παύλος edίδαξε το δόγμα της εξιλέωσης. Οι απόψεις του εκφράζονται με ικανώς σαφή γλώσσα στα επόμενα χωρία, όλα τα οποία ελήφθησαν από τις επιστολές του, τις οποίες οι Γερμανοί κριτικοί παραδέχονται ως γνήσιες:

«όν προέθετο ο Θεός ιλαστήριον διά της πίστεως εν τω αυτού αίματι, εις ένδειξιν της δικαιοσύνης αυτού διά την πάρεσιν των προγεγονότων αμαρτημάτων» —*Πρός Ρωμαίους* 3: 25.

«έτι γαρ Χριστός όντων ημών ασθενών κατά καιρόν υπέρ ασεβών απέθανε. μόλις γαρ υπέρ δικαίου τις αποθανείται· υπέρ γαρ του αγαθού τάχα τις και τολμά αποθανείν. συνίστησι δε την εαυτού αγάπην εις ημάς ο Θεός, ότι έτι αμαρτωλών όντων ημών Χριστός υπέρ ημών απέθανε. πολλώ ουν μάλλον δικαιωθέντες νυν εν τω αίματι αυτού σωθησόμεθα δι' αυτού από της οργής. ει γαρ εχθροί όντες κατηλλάγημεν τω Θεώ διά του θανάτου του υιού αυτού, πολλω μάλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα εν τη ζωή αυτού· ου μόνον δε, αλλά και καυχώμενοι εν τω Θεώ διά του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, δι' ου νυν την καταλλαγήν ελάβομεν.» —*Πρός Ρωμαίους* 5: 6-11.

«ός γε του ιδίου υιού ουκ εφείσατο, αλλ' υπέρ ημών πάντων παρέδωκεν αυτόν, πως ουχί και συν αυτώ τα πάντα ημίν χαρίζεται;» —*Πρός Ρωμαίους* 8: 32.

«παρέδωκα γαρ υμίν εν πρώτοις ό και παρέλαβον, ότι Χριστός απέθανεν υπέρ των αμαρτιών ημών κατά τας γραφάς» —*Α΄ Πρός Κορινθίους* 15: 3.

«του δόντος εαυτόν υπέρ των αμαρτιών ημών, όπως εξέληται ημάς εκ του ενεστώτος αιώνος πονηρού κατά το θέλημα του Θεού και πατρός ημών,» —*Πρός Γαλάτας* 1: 4.

Βλέπε επίσης: —*Πρός Γαλάτας* 3: 13, «Χριστός ημάς εξηγόρασεν εκ της κατάρας του νόμου γενόμενος υπέρ ημών κατάρα· γέγραπται γαρ· **επικατάρατος πας ο κρεμάμενος επί ξύλου**·». [Βλέπε και *Γένεσις* 40: 19, *Δευτερονόμιον* 21: 22-23, *Ιησούς του Ναυί* 8: 29, *Εσθήρ* 8: 7, και *Πράξεις* 5: 30, 10: 39, *Πρός Γαλάτας* 3΄: 13, *Α΄ Πέτρου* 2: 24.].

[*Α΄ Πρός Κορινθίους* 15: 3 «παρέδωκα γαρ υμίν εν πρώτοις ό και παρέλαβον, ότι **Χριστός απέθανεν υπέρ των αμαρτιών ημών** κατά τας γραφάς,».

Πρός Εφεσίους 1: 7 «**εν ω έχομεν την απολύτρωσιν διά του αίματος αυτού**, την άφεσιν των παραπτωμάτων, κατά τον πλούτον της χάριτος αυτού,»

Πρός Εβραίους 9: 11-22 «Χριστός δε παραγενόμενος αρχιερέύς των μελλόντων αγαθών διά της μείζονος και τελειοτέρας σκηνης, ου χειροποιήτου, τούτ' έστιν ου ταύτης της κτίσεως, ουδέ δι' **αίματος** τράγων και μόσχων, διά δε του **ιδίου**

αίματος εισήλθεν εφάπαξ εις τα Άγια, αιωνίαν λύτρωσιν ευράμενος. ει γαρ το **αίμα** ταύρων και τράγων και σποδός δαμάλεως ραντίζουσα τους κεκοινωνμένους αγιάζει προς την της σαρκός καθαρότητα, πόσω μάλλον το **αίμα του Χριστού**, ος διά Πνεύματος αιωνίου εαυτόν προσήνεγκεν άμωμον τω Θεω, καθαρίζει την συνείδησιν υμών από νεκρών έργων εις το λατρεύειν Θεώ ζώντι; Και διά τούτο διαθήκης καινής μεσίτης εστίν, όπως, θανάτου γενομένου εις απολύτρωσιν των επί τη πρώτη διαθήκη παραβάσεων, την επαγγελίαν λάβωσιν οι κεκλημένοι της αιωνίου κληρονομίας. όπου γαρ διαθήκη, θάνατον ανάγκη φέρεσθαι του διαθεμένου· διαθήκη γαρ επί νεκροίς βεβαία, επεί μήποτε ισχύει ότε ζη ο διαθέμενος. Οθεν ουδ' η πρώτη χωρίς **αίματος** εγκεκαίνισται· λαληθείσης γαρ πάσης εντολής κατά τον νόμον υπό Μωϋσέως παντί τω λαώ, λαβών το **αίμα** των μόσχων και τράγων μετά ύδατος και ερίου κοκκίνου και υσσώπου, αυτό τε το βιβλίον και πάντα τον λαόν ερράντισε λέγων· τούτο το **αίμα** της διαθήκης ης ενετείλατο προς υμάς ο Θεός. και την σκηνήν δε και πάντα τα σκεύη της λειτουργίας τω **αίματι** ομοίως ερράντισε. και σχεδόν εν **αίματι** πάντα καθαρίζεται κατά τον νόμον, και **χωρίς αιματεκχυσίας ου γίνεται άφεις.**»]

[Για το ίδιο δόγμα βλέπε και: Ματθαίος 26: 28, Α' Ιωάννου 1: 7, και Α' Πέτρου 1: 18.]

ΔΙΚΑΙΩΣΗ ΔΙΑ ΠΙΣΤΕΩΣ. —Ο Παύλος ήταν εξ ίσου καθαρός στην αναγγελία αυτού του δόγματος. Π. χ. βλέπε:

Πρός Ρωμαίους 1: 16, «ου γαρ επαισχύνομαι το ευαγγέλιον του Χριστού· δύναμις γαρ Θεού εστιν εις σωτηρίαν παντί τω πιστεύοντι, Ιουδαίω τε πρώτον και Έλληνι.»,

Πρός Ρωμαίους 3: 22-24, «δικαιοσύνη δε Θεού διά πίστεως Ιησού Χριστού εις πάντας και επί πάντας τους πιστεύοντας· ου γαρ εστι διαστολή· πάντες γαρ ήμαρτον και υστερούνται της δόξης του Θεού, δικαιούμενοι δωρεάν τη αυτού χάριτι διά της απολυτρώσεως της εν Χριστω Ιησού,»,

Πρός Ρωμαίους 3: 30, «επέιπερ εις ο Θεός ος δικαιώσει περιτομήν εκ πίστεως και ακροβυστίαν διά της πίστεως.»,

Πρός Ρωμαίους 4: 5, «τω δε μη εργαζομένω, πιστεύοντι δε επί τον δικαιούντα τον ασεβή, λογίζεται η πίστις αυτού εις δικαιοσύνην,»,

Πρός Ρωμαίους 4: 16 «δια τούτο εκ πίστεως, ίνα κατά χάριν, εις το είναι βεβαίαν

την επαγγελίαν παντί τω σπέρματι, ου τω εκ του νόμου μόνον, αλλά και τω εκ πίστεως Αβραάμ, ος εστι πατήρ πάντων ημών»,

Πρός Ρωμαίους 5: 1, «Δικαιωθέντες ουν εκ πίστεως ειρήνην έχομεν προς τον Θεόν διά του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού»,

Πρός Γαλάτας 2: 16 «ειδότες δε ότι ου δικαιούται άνθρωπος εξ έργων νόμου εάν μη διά πίστεως Ιησού Χριστού, και ημείς εις Χριστόν Ιησούν επιστεύσαμεν, ίνα δικαιωθώμεν εκ πίστεως Χριστού και ουκ εξ έργων νόμου, διότι ου δικαιωθήσεται εξ έργων νόμου πάσα σάρξ.».

Κλπ.

[Πρός Ρωμαίους 3: 27-28 «Πού ουν η καύχησις; εξεκλείσθη. Διά ποίου νόμου; των έργων; ουχί, **αλλά διά νόμου πίστεως**. λογιζόμεθα ουν **πίστει δικαιούσθαι άνθρωπον χωρίς έργων νόμου**.».

Πρός Ρωμαίους 6: 8 «**ει δε απεθάνομεν συν Χριστώ, πιστεύομεν ότι και συζήσομεν αυτώ**,».

Πρός Ρωμαίους 10: 9 «**ότι εάν ομολογήσης εν τω στόματί σου Κύριον Ιησούν, και πιστεύσης εν τη καρδιά σου ότι ο Θεός αυτόν ήγειρεν εκ νεκρών, σωθήση**.».

Πρός Εφεσίους 2: 7-8 «ίνα ενδείξηται εν τοις αιώσι τοις επερχομένοις τον υπερβάλλοντα πλούτον της **χάριτος** αυτού εν χρηστότητι εφ' ημάς εν Χριστω Ιησού. **τη γαρ χάριτί εστε σεσωσμένοι διά της πίστεως· και τούτο ουκ εξ υμών, Θεού το δώρον**,».

Για το ίδιο δόγμα έχομε και: Ιωάννης 3: 16-18, 11: 25-26, Πράξεις 10: 43, 16: 31.

Αυτά έρχονται σε καθαρή αντίφαση με τον Ιάκωβον, Καθολική Επιστολή Ιακώβου 2: 17 «ούτω και η **πίστις, εάν μη έργα έχη, νεκρά**», 2: 20, κλπ.]

[**ΔΙΚΑΙΩΣΗ δι' ΕΡΓΩΝ** —Βεβαίως ο συνεχώς φάσκων και αντιφάσκων Παύλος δεν αντιφάσκει μόνο με τον Ιάκωβον αλλά και με τον εαυτόν του. Σε δυο σημεία αντιφατικώς λέγει ότι μπορούμε να σωθούμε και με έργα:

Πρός Ρωμαίους 2: 5-7 «κατά δε την σκληρότητά σου και αμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτώ οργήν εν ημέρα οργής και αποκαλύψεως και **δικαιοκρισίας**

του Θεού, ος αποδώσει εκάστω κατά έργα αυτού, τοις μεν καθ' υπομονήν έργου αγαθού δόξαν και τιμήν και αφθαρσίαν ζητούσι ζωήν αιώνιον,» και 2: 13 «ου γαρ οι ακροαταί του νόμου δίκαιοι παρά τω Θεω, **αλλ' οι ποιηταί του νόμου δικαιωθήσονται.».**

Για το ίδιο δόγμα βλέπε και *Επιστολή Ιακώβου* 2: 14-26.

Μετά απ' αυτές τις αντιφάσεις και τις τρικλοποδιές βρείτε 'σεις την άκρη. Τί να πρωτοπεί και να πρωτοθαυμάσει κανείς με αυτόν τον Παύλο! Σε όλα τα ζητήματα φάσκει και αντιφάσκει. Οι αντιφάσεις και δολιότητές του ανέρχονται σε εκατοντάδες. Για την μνημειώδη αντιφατικότητα και κατά συνέπεια ψευδολογία του Παύλου όπως και όλης της *Καινή Διαθήκης* εδώ θα περιοριστούμε στο παράδειγμα του Μωσαϊκού Νόμου. Μελετήσετε τα παρακάτω αποσπάσματα με τη σειρά που τα παραθέτομε και αφού τα κατανοήσετε βγάλετε μόνοι σας τα συμπεράσματά σας:

Πράξεις 13: 39, και από πάντων ων ουκ ηδυνήθητε εν τω νόμω Μωϋσέως δικαιωθήναι, εν τούτω πας ο πιστεύων δικαιούται.

Ματθαίος 5: 17-18, Μη νομίσητε ότι ήλθον καταλύσαι τον νόμον ή τους προφήτας· ουκ ήλθον καταλύσαι, αλλά πληρώσαι. αμήν γαρ λέγω υμίν, έως αν παρέλθη ο ουρανός και η γη, ιώτα εν ή μία κεραία ου μη παρέλθη από του νόμου έως αν πάντα γένηται. (Και Λουκάς 16: 17.)

Πρός Ρωμαίους 6: 14, αμαρτία γαρ υμών ου κυριεύσει· ου γαρ εστε υπό νόμον, αλλ' υπό χάριν.

7: 1, Η αγνοείτε, αδελφοί· γινώσκουσι γαρ νόμον λαλώ. ότι ο νόμος κυριεύει του ανθρώπου εφ' όσον χρόνον ζη;

7: 6, νυνί δε κατηργήθημεν από του νόμου, αποθανόντες εν ω κατειχόμεθα, ώστε δουλεύειν ημάς εν καινότητι πνεύματος και ου παλαιότητι γράμματος.

Πρός Γαλάτας 3: 10, Οσοι γαρ εξ έργων νόμου εισίν, υπό κατάραν εισί· γέγραπται γαρ· επικατάρατος πας ος ουκ εμμένει εν πάσι τοις γεγραμμένοις εν τω βιβλίω του νόμου του ποιήσαι αυτά·

Πρός Ρωμαίους 4: 14-15, ει γαρ οι εκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται η πίστις και κατήργηται η επαγγελία· ο γαρ νόμος οργήν κατεργάζεται· ου γαρ ουκ έστι νόμος, ουδέ παράβασις.

Πρός Γαλάτας 3: 19, Τί ουν ο νόμος; των παραβάσεων χάριν προσετέθη, άχρις ου έλθη το σπέρμα ω επήγγελται, διαταγείς δι' αγγέλων εν χειρί μεσίτου.

Α' Ιωάννου 3: 4, Πας ο ποιών την αμαρτίαν και την ανομίαν ποιεί, και η αμαρτία εστίν η ανομία.

Πρός Ρωμαίους 7: 12, ώστε ο μεν νόμος άγιος, και η εντολή αγία και δικαία και αγαθή.

7: 14, οίδαμεν γαρ ότι ο νόμος πνευματικός εστιν· εγώ δε σαρκικός ειμι, πεπραμένος υπό την αμαρτίαν.

Πρός Γαλάτας 3: 22-23, αλλά συνέκλεισεν η γραφή τα πάντα υπό αμαρτίαν, ίνα η επαγγελία εκ πίστεως Ιησού Χριστού δοθή τοις πιστεύουσι. Προ δε του ελθείν την πίστιν υπό νόμον εφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εις την μέλλουσαν πίστιν αποκαλυφθήναι. (Καλλίτερα και πληρέστερα μελετήσετε ολόκληρο το κεφάλαιο 3 της *Πρός Γαλάτας Επιστολής*.).

Πρός Ρωμαίους 3: 19, Οίδαμεν δε ότι όσα ο νόμος λέγει τοις εν τω νόμω λαλεί, ίνα παν στόμα φραγή και υπόδικος γένηται πας ο κόσμος τω Θεώ,.

Εκτός από ολίγες εξαιρέσεις, τα περί Μωσαϊκού Νόμου του Παύλου έρχονται σε κατάφορη αντίθεση με τον ίδιο το Ιησού Χριστό των τεσσάρων κανονικών Ευαγγελίων, ο οποίος όχι μόνο υποστηρίζει τον Νόμο αλλά και λέγει ότι μπορεί κανείς να κερδίσει την αιώνια ζωή διά της τηρήσεως των εντολών του νόμου και του ιδίου. Διαβάστε προσεκτικά: *Ματθαίος ε': 17-19*, *ιθ': 17*, *Μάρκος ι': 19*, *Λουκάς ι': 26*, *Ιωάννης ιδ': 15*, *ιε': 10*, κλπ. Ο Ιάκωβος μάλιστα στην *Επιστολή* του β': 10, έφτασε στην ακρότητα να μας πει ότι το να παραβιάσεις μόνο μια εντολή του νόμου είναι το ίδιο με το να παραβιάσεις όλο τον νόμο **«όστις γαρ όλον τον νόμον τηρήση, πταίση δε εν ενί, γέγονε πάντων ένοχος»**. Ποιόν να πιστέψομε; Τον Παύλο, τον Ιάκωβο ή τον Ιησού; Ας μας απαντήσουν οι φωστήρες της Εβραιογνωστικοχριστιανικής μάστιγας!]

ΕΚΛΟΓΗ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ. —Αυτά τα δόγματα διεκηρύχθησαν από τον Παύλο σε γλώσσα, εάν είναι δυνατόν ακόμα περισσότερο σαφή [από τη γλώσσα των προηγουμένως αναφερθέντων δογμάτων]. Π. χ., βλέπε:

Πρός Ρωμαίους 8: 28, «Οίδαμεν δε ότι τοις αγαπώσι τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν, τοις κατά πρόθεσιν κλητοίς ούσιν»,

Πρός Ρωμαίους 8: 30, «ους δε προώρισε, τούτους και εκάλεσε, και ους εκάλεσε, τούτους και εδικαίωσεν, ους δε εδικαίωσε, τούτους και εδόξασε.»

Πρός Ρωμαίους 9: 11-24, «μήπω γαρ γεννηθέντων μηδέ πραξάντων τι αγαθόν ή κακόν, ίνα η κατ' εκλογήν του Θεού πρόθεσις μένη, ουκ εξ έργων, αλλ' εκ του καλούντος, ερρέθη αυτη ότι ο μείζων δουλεύσει τω ελάσσονι, καθώς γέγραπται· τον Ιακώβ ηγάπησα, τον δε' Ησαύ εμίσησα. Τί ουν ερούμεν; μη αδικία παρά τω Θεω; μη γένοιτο. τω γαρ Μωϋσή λέγει· ελεήσω ον αν ελεώ, και οικτειρήσω ον αν οικτείρω. άρα ουν ου του θέλοντος ουδέ του τρέχοντος, αλλά του ελεούντος Θεού. λέγει γαρ η γραφή τω Φαραω ότι εις αυτό τούτο εξήγειρά σε, όπως ενδείξωμαι εν σοί την δυναμίν μου, και όπως διαγγελή το όνομά μου εν πάση τη γη. άρα ουν ον θέλει ελεεί, ον δε θέλει σκληρύνει. Ερείς ουν μοι· τι έτι μέμφεται; τω γαρ βουλήματι αυτού τις ανθέστηκε; μενούγγε, ω άνθρωπε, συ τις ει ο ανταποκρινόμενος τω Θεω; μη ερεί το πλάσμα τω πλάσαντι, τι με εποίησας ούτως; ή ουκ έχει εξουσίαν ο κεραμεύς του πηλού, εκ του αυτού φυράματος ποιήσαι ό μεν εις τιμήν σκεύος, ό δε εις ατιμίαν; ει δε θέλων ο Θεός ενδείξασθαι την οργήν και γνωρίσαι το δυνατόν αυτού ήνεγκεν εν πολλή μακροθυμία σκεύη οργής κατηρτισμένα εις απώλειαν, και ίνα γνωρίση τον πλούτον της δόξης αυτού επί σκεύη ελέους, ά προητοίμασεν εις δόξαν, ους και εκάλεσεν ημάς ου μόνον εξ Ιουδαίων, αλλά και εξ εθνών,»

Πρός Ρωμαίους 11: 5-7, «ούτως ουν και εν τω νυν καιρώ λείμμα κατ' εκλογήν χάριτος γέγονεν. ει δε χάριτι, ουκέτι εξ έργων· επεί η χάρις ουκέτι γίνεται χάρις. ει δε εξ έργων, ουκέτι εστί χάρις· επεί το έργον ουκέτι εστί έργον. Τί ουν; ό επιζητεί Ισραήλ, τούτο ουκ επέτυχεν, η δε εκλογή επέτυχεν· οι δε λοιποί επωρώθησαν,».

Κλπ.

[Πράξεις 13: 48 «ακούοντα δε τα έθνη έχαιρον και εδέξαντο τον λόγον του Κυρίου, και επίστευσαν **όσοι ήσαν τεταγμένοι εις ζωήν αιώνιον·**»

Αν και λέγει: Α' Πρός Τιμόθεον 2: 3-4 «τούτο γαρ καλόν και απόδεκτον ενώπιον του σωτήρος ημών Θεού, **ος πάντας ανθρώπους θέλει σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν.**».

Πρός Τίτον 2: 11-13: «**Επεφάνη γαρ η χάρις του Θεού η σωτήριος πάσιν ανθρώποις**, παιδεύουσα ημάς ίνα αρνησάμενοι την ασέβειαν και τας κοσμικάς επιθυμίας σωφρόνως και δικαίως και ευσεβώς ζήσωμεν εν τω νυν αιώνι, προσδεχόμενοι την μακαρίαν ελπίδα και επιφάνειαν της δόξης του μεγάλου Θεού και

σωτήρος ημών Ιησού Χριστού,».

Αλλά και πάλι λέγει: *Πρός Ρωμαίους 9: 22* «ει δε θέλων ο Θεός ενδείξασθαι την οργήν και γνωρίσαι το δυνατόν αυτού ήνεγκεν εν πολλή μακροθυμία **σκεύη οργής κατηρτισμένα εις απώλειαν**,» και

Πρός Ρωμαίους 9: 27 «*Ησαΐας* δε κράζει υπέρ του Ισραήλ· εάν ή ο αριθμός των υιών Ισραήλ ως η άμμος της θαλάσσης, **το κατάλειμμα σωθήσεται**·»]

Στην *Β΄* *Πρός Κορινθίους 4: 4* «εν οίς ο θεός του αιώνος τούτου (διάβολος, σατανάς) ετύφλωσε τα νοήματα των απίστων εις το μη αυγάσαι αυτοίς τον φωτισμόν του ευαγγελίου της δόξης του Χριστού, ος εστιν εικών του Θεού.», ο Θεός αφήνει τον σατανά να δρά κατά των ανθρώπων και έτσι να χάνουν την σωτηρία. Άρα το σωτήριο σχέδιο του δεν πήγε καλά και κατά μάλλον ή ήττον απέτυχε.

Για το ίδιο δόγμα βλέπε και: *Μάρκος 4: 11-12, Λουκάς 8: 10, Ιωάννης 6: 44, 65, 12: 40, Α΄ Ιωάννου 5: 18, Α΄ Πέτρου 1: 20 και Β΄ Πέτρου 2: 9.*]

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΟΓΜΑΤΩΝ ΑΥΤΩΝ

Η θυσία ως εξιλέωση των αμαρτιών, ήταν ένα δόγμα πολύ γνωστό στους Ιουδαίους (Εβραίους). Είχε επικρατήσει μεταξύ όλων των εθνών της αρχαιότητας. Η πρακτική αυτή είχε την αρχή της, καθώς είναι γνωστόν, στην υποτιθεμένη ανάγκη της εξευμενίσεως ενός οργισμένου θεού. Για τον κατευνασμό της θεϊκής οργής γινόταν προσφορές, αρχικά από τους καρπούς της γης, μετά των ζώων. Μεταξύ των Ιουδαίων το επικρατούν δόγμα αναφέρεται στην επιστολή *Πρός Εβραίους 9: 21-22*: «και την σκηνήν δε και πάντα τα σκεύη της λειτουργίας τω αίματι ομοίως ερράντισε. και σχεδόν εν αίματι πάντα καθαρίζεται κατά τον νόμον, και χωρίς αιματεκχυσίας ου γίνεται άφεις.». [Καλλίτερα ακόμα ξαναδιαβάσετε ολόκληρο το χωρίο *Πρός Εβραίους 9: 11-22*, το οποίο παραθέσαμε ανωτέρω.]

[Αυτό είναι παρμένο από πολλά σημεία της *Παλαιάς Διαθήκης*. Π. χ. Μελετείστε: *Έξοδος 29: 36, Λευιτικόν 5: 11-13, 8: 15, 19, 14: 2-57, 15: 3-30, 16: 14-15, 18-19, 26-27, 17: 11, Αριθμοί 6: 10-14, 19: 17-18, 31: 22-24*. Ακόμα βλέπε: *Πρός Εφεσίους 1: 7*, «εν ω έχομεν την απολύτρωσιν διά **του αίματος** αυτού, την άφειν των παρπτωμάτων, κατά τον πλούτον της χάριτος αυτού,», *Ματθαίος 26: 28*, «τούτο γαρ εστι **το αίμά μου** το της καινής διαθήκης το περί πολλών εκχυνόμενον εις άφειν αμαρτιών.», κλπ. Ειρήσθω εν παρόδω ότι η έρευνα απέδειξε η επιστολή

Πρός Εβραίους δεν γράφτηκε από τον Παύλο. Αυτό το συμπέρασμα το παραδέχεται και ο Τρεμπέλας, ο οποίος συμφωνεί με την άποψη ότι την επιστολή την έγραψε κάποιος ακόλουθος του Παύλου ο οποίος καταγράφει από μνήμης μεν, πιστά και ελεύθερα δε, τις θέσεις του Παύλου.].

Εάν το αίμα αμνών και τράγων ημπορούσε να κατευνάσει την οργισμένη Θεότητα και να την παρακινήσει να συγχωρέσει τις αμαρτίες του λαού, πόσο φυσική ήταν η μετάβαση στην ιδέα, ότι ο θάνατος ενός προσώπου έκτατης αρετής, και ιδιαιτέρως ενός που εθεωρείτο ότι ο ίδιος είναι Υιός του Θεού, θα κατεργαζόταν την συγχώρηση των αμαρτιών όλου του κόσμου. Όσο πιο μεγάλη η θυσία, τόσο περισσότερο επεκτεταμένος ο εξευμενισμός.

Οι αρχαίοι ήσαν οικείοι, επίσης, με τη ιδέα της θυσίας υπό τη μορφή σταύρωσεως. Απ' αυτές τις σταυρώσεις οι πιο σημαντικές ήταν: του Κρισνά της Ινδίας, Π.Κ.Ε. γύρω στο 1200· του Ινδουιστή, Βούδα Σάκια, Π.Κ.Ε. 600· του Θουλή της Αιγύπτου, Π.Κ.Ε. 1700· και του Μίθρα, της Περσίας, Π.Κ.Ε. 600.

Είναι δυνατόν ο Παύλος να μην είχε ακούσει τίποτα για αυτούς τους αρχαίους σωτήρες; Εν τούτοις δεν ήταν ολιγότερο ειλικρινής με το να πιστεύει ότι ο αληθινός σωτήρας είχε τώρα παρουσιαστεί. Είναι αληθές ότι ο ίδιος ο Ιησούς, ουδεμία φορά κατά την διάρκεια της προκαταρκτική ανακρίσεως, είτε μπροστά στο συνέδριο, είτε μπροστά στον Πιλάτο, είτε καθ' οδόν προς την εκτέλεση, είτε κατά την σταύρωση, έδωσε κανέναν υπαινιγμό ότι επρόκειτο να αποθάνει διά τις αμαρτίες του κόσμου.

Παρ' όλα ταύτα, ο Παύλος, ο οποίος δεν είχε λάβει μέρος στα Μεσσιανικά όνειρα των άλλων αποστόλων, του ίδιου του Ιησού, λογικώς παρακινήθηκε να θεωρήσει τα πάθη κατά την σταύρωση ως μία θυσία. Εάν επρόκειτο να εγκαταλείψει μια θρησκεία εξιλέωσης, έπρεπε τότε να αρπάξει μια άλλη, η οποία συμπεριλάμβανε μια εξιλέωση ακόμη υψηλότερου χαρακτήρα.

Αυτή η ιδέα της εντεταλμένης εξιλέωσης, στην οποίαν ο Παύλος οδηγήθηκε φυσικά και λογικά, κατά την μετάβαση του από την Ιουδαϊκή στην Χριστιανική πίστη, έγινε σ' αυτόν η απορροφούσα σκέψη, η εμψυχωτική αρχή της επακόλουθης ζωής του. Από τότε και μετά επρόκειτο να γνωρίζει μόνο τον Ιησού και αυτόν εσταυρωμένο διά τις αμαρτίες του κόσμου.

Για την εξιλέωση, η δικαίωση διά πίστεως δεν ήταν τίποτα πλέον παρά ένα παρεπόμενο συμπέρασμα. Η θυσία έπρεπε να δίνει αποδεκτή από εκείνον διά τον

οποίον είχε γίνει. Εάν η πίστη του ήταν αρκετή, θα πλενόταν και θα καθαριζόταν από το αίμα του Ιησού.

Ο προκαθορισμός δεν ήταν τίποτα άλλο παρά μια άλλη μορφή του δόγματος περί μοιραίου των Εσσαίων. Αν και ήταν μορφωμένος Φαρισαίος ο Παύλος είχε υιοθετήσει πολλές απόψεις των Εσσαίων, και ήταν κορεσμένος μέχρις εσχάτων από την μοιρολατρία αυτής της αίρεσης.

Υπάρχουν άλλα δόγματα του Αποστόλου τα οποία μέχρι στιγμής έχουν παρακρατηθεί στην αφάνεια, αλλά είναι μεγάλης σημασίας για την ανάπτυξη της Χριστιανικής θρησκείας που επακολούθησε. Αυτά λοιπόν πρέπει τώρα να εξετάσουμε.

[Ο Ιησούς Χριστός των τεσσάρων κανονικών *Ευαγγελίων*, ουδέποτε ανέφερε τον Αδάμ και το προπατορικό αμάρτημα σε οτιδήποτε έστω και το παραμικρό. Ουδέποτε εδήλωσε ότι τα προκαθορισμένα πάθη του αποτελούν εξιλεωτική θυσία για το αμάρτημα αυτό και έπρεπε να λάβουν χώρα για να σωθεί το ανθρώπινο γένος από την κατάρρα και την οργή του Θεού Πατρός, Γιαχβέχ. Αυτά δεν υπάρχουν στα *Ευαγγέλια*, παρά μόνο στον Παύλο και μετέπειτα στην χριστιανική κατήχηση και δικαιολόγηση!

Τα θεολογικά δόγματα τού Παύλου είναι καινοφανή για τον Εβραϊσμό. Οι Εβραίοι ουδέποτε φαντάστηκαν έναν Μεσσίαχ Υιόν του Γιαχβέχ ή ομοούσιον με τον Θεό Πατέρα Γιαχβέχ, για να εξιλεώσει όλο τον κόσμο από το αμάρτημα του Αδάμ και της Εύας. Ο Μεσσίαχ των Εβραίων ήταν ένας άνθρωπος ειδικά επιλεγμένος από τον Γιαχβέχ για να επανιδρύσει το χαμένο κράτος του Δαβίδ και να εγκαθιδρύσει ειρήνη και την ευτυχία στον εκλεκτό λαό του. Για τις αμαρτίες τους είχαν την ημέρα του εξιλασμού. Η κατάργηση ή ακόμα η αλλοίωση του Μωσαϊκού Νόμου ήταν θανάσιμο αμάρτημα για τους Εβραίους. Η καταγωγή του Ιησού ως Μεγάλου Αρχιερέως από τον Μελχισεδέκ και όχι τον Ααρών ήταν μεγάλη παράβαση του θεϊκού Νόμου όπως και η κατάργηση της περιτομής, κ. ά.

Ο Παύλος ομολογεί ότι ήταν Εβραίος και ζηλωτής του Νόμου. Φαρισαίος που μορφώθηκε «παρά τους πόδας» του μεγάλου διδασκάλου Φαρισαίου Γαμαλιήλ. Τότε γεννιέται το ερώτημα πώς στις κύριες και μεγάλες επιστολές του (*Πρός Ρωμαίους*, δύο *Πρός Κορινθίους*, *Πρός Γαλάτας*, *Πρός Εβραίους*) αναπτύσσει τόσο καινοφανή και αντίθετα προς τον Εβραϊσμό δόγματα; Πως του κατέβηκαν μαζί με τα ψεύδη και τις στρεψοδικίες του; Αν είναι δικά του τότε είναι προφανές ότι ο

Παύλος αποσπάσθηκε από τον ορθόδοξο Ιουδαϊσμό και έκανε δική του αίρεση για λόγους που δεν έχουμε εξακριβώσει με αποδείξεις. Μήπως όμως δεν είναι δικά του αλλά χριστιανικά δόγματα που παρεισέφησαν αργότερα και τα έβαλαν στις *Επιστολές* του Παύλου;

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι πολλοί επιστήμονες αμφισβητούν την ύπαρξη του Παύλου και άλλοι όλες τις *Επιστολές* του. Μήπως αυτή η τρομερή αντίφαση είναι μια ισχυρή ένδειξη του ότι έχουν δίκιο; Ή μήπως έχουν δίκιο οι Εβιωνίτες για όσα του καταμαρτυρούν;]

ΔΟΓΜΑΤΑ ΙΕΡΑΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ: «ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΣΑΡΚΑΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΩΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ Ή ΝΑ ΦΟΝΕΥΣΕΙΣ ΤΟ ΣΩΜΑ ΓΙΑ ΝΑ ΣΩΘΕΙ Η ΨΥΧΗ»

«Όλως ακούεται εν υμίν πορνεία, και τοιαύτη πορνεία, ήτις ουδέ εν τοις έθνεσιν ονομάζεται, ώστε γυναίκά τινα του πατρός έχειν. και υμείς πεφυσιωμένοι εστέ, και ουχί μάλλον επενθήσατε, **ίνα εξαρθή εκ μέσου υμών** ό το έργον τούτο ποιήσας! εγώ μεν γαρ ως απών τω σώματι, παρών δε τω πνεύματι, **ήδη κέκρικα** ως παρών **τον ούτω τούτο κατεργασάμενον**, εν τω ονόματι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού συναχθέντων υμών και του εμού πνεύματος συν τη δυνάμει του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού παραδούναι τον τοιούτον τω σατανά **εις όλεθρον της σαρκός, ίνα το πνεύμα σωθή εν τη ημέρα του Κυρίου Ιησού**».

«τί γαρ μοι και τους έξω κρίνειν; ουχί τους έσω υμείς κρίνετε; τους δε έξω ο Θεός κρίνει. **και εξαρείτε τον πονηρόν εξ υμών αυτών.**»

—Α΄ Προς Κορινθίους 5: 1-5, 12-13.

[Στον στίχο 1 έχουμε την πληροφορία μόνο τι ήταν το αδίκημα κάποιου. Ότι δηλαδή κάποιος γιος είχε σεξουαλικές σχέσεις με την μητριά του. Δεν αναφέρεται τίποτα για τις συνθήκες υπό τις οποίες συνέβη, αν ήταν όντως ή όχι ένοχος ο αδικήσας γιος, και αν τελικά ένοιαξε τον πατέρα του που μάλλον υπονοείται πως ήταν ο αδικηθείς χωρίς να είναι σίγουρο. Ο αδικηθείς μπορεί να ήταν η γυναίκα του πατέρα, δηλαδή η μητριά του γιου. Αν εμβαθύνουμε στον τρόπο με τον οποίον ο Παύλος αναφέρει εδώ τα συμβάντα, φαίνεται αρκετά αμφίβολο ότι ένοιαξε καθόλου τον πατέρα και μάλλον όλα να έγιναν κοινή συναινέσει. Π. χ., στον στίχο Α΄ Προς Κορινθίους 5: 6 ο Παύλος αντιδρά ως εξής: «Ου καλόν το καύχημα υμών. ουκ οίδατε ότι μικρά ζύμη όλον το φύραμα ζυμοί;». Δεν βλέπομε κανέναν να διαμαρτύρεται για αδίκημα, αλλά αντιθέτως ο στίχος 2 φανερώνει σαφώς ότι

κανένας από τη σύναξη της Κορίνθου δεν νοιάστηκε για το συμβάν και επομένως δεν υπήρχε ούτε αδικήσας ούτε αδικηθείς. Όλα αυτά για τον Παύλο είναι ψιλά γράμματα και παραβλέπονται. Άλλο είναι το ζήτημα που τον καίει όπως θα δούμε στη συνέχεια και αυτός μόνος, από ό,τι είχε ακούσει και εν τη απουσία του, το θέτει ως έσχατο έγκλημα. Έτσι το ποινικό δίκαιο, ο αστικός κώδικας και η εγκεκριμένη δικαστική διαδικασία δεν έχουν καμία θέση για τον Παύλο. Το μόνο που τον νοιάζει είναι το καταστατικό της εκκλησίας όπως το εννοούσε αυτός και μόνον. Όπως θα δούμε στη συνέχεια η κατάληξη ήταν πάρα πολύ λυπηρή για όλους, όπως σαφώς δηλώνεται στην *Β΄ Πρός Κορινθίους 7: 7-11*. Η θανάτωση τού γιου, την οποία επιζητούσε επιμόνως ο Παύλος, θα ήταν άκρως οδυνηρή και καταστροφική για τον πατέρα όταν μάλιστα ό,τι και αν έκανε ο γιος του όπως διαφαίνεται δεν τον ενόχλησε πολλώ μάλλον να τον αδίκησε. Μετά, οι Χριστιανοί κοκορεύονται για μετάνοια και συγχώρεση. Εδώ δεν εδόθη καμία ευκαιρία!]

Τί εννοεί ο Παύλος εδώ; Διάφοροι ισχυρίζονται ότι δεν υπήρχε τίποτα χειρότερο από την έξωση εκ της εκκλησίας.

Εντούτοις, δεν ήταν τέτοια η γλώσσα που χρησιμοποιούσε ο απόστολος, για τον κατ' ευθείαν αποκλεισμό από την εκκλησία. Οι αδελφοί έπρεπε να:

«**αποσυρθούν**» εφ' εαυτού των απ' τέτοιους πονηρούς (*Α΄ Πρός Τιμόθεον 6: 5*, «παραδιατριβαί διεφθαρμένων ανθρώπων τον νουν και απεστερημένων της αληθείας, νομιζόντων πορισμόν είναι την ευσέβειαν. **αφίστασο** από των τοιούτων.», *Β΄ Πρός Θεσσαλονικείς 3: 6*, «Παραγγέλλομεν δε υμίν, αδελφοί, εν ονόματι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, **στέλλεσθαι** υμάς από παντός αδελφού ατάκτως περιπατούντος και μη κατά την παράδοσιν ην παρέλαβον παρ' ημών.»).

ή από τέτοιους έπρεπε να «**απομακρυνθούν**» (*Β΄ Πρός Τιμόθεον 3: 5*, «έχοντες μόρφωσιν ευσεβείας, την δε δύναμιν αυτής ηρνημένοι. και **τούτους αποτρέπου**.»).

ή έπρεπε **να τους αποφεύγουν** (*Πρός Ρωμαίους 16: 17* «Παρακαλώ δε υμάς, αδελφοί, σκοπείν τους τας διχοστασίας και τα σκάνδαλα παρά την διδαχήν ην υμείς εμάθετε ποιούντας, και **εκκλίνατε απ' αυτών**.»).

ή να τους «**σημειώνουν**» ή να τους «**προειδοποιούν**» και «να μην κάνουν καθόλου παρέα» μαζί τους (*Β΄ Πρός Θεσσαλονικείς 3: 14*, «ει δε τις ουχ υπακούει τω λόγω ημών διά της επιστολής, τούτον **σημειούσθε**, και **μη συναναμίγνυσθε αυτώ**, ίνα εντραπή.»).

[Ακόμα βλέπε: Β΄ Πρὸς Κορινθίους 6: 14-15, «**Μη γίνεσθε ετεροζυγούντες ἀπίστοις**· τις γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνης καὶ ἀνομία; τις δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; τις δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαλ; ἢ τις μερίς πιστῷ μετὰ ἀπίστου;», (καὶ Α΄ Ἰωάννου 2: 12-17, Β΄ Ἰωάννου 10-11).

Καὶ ὁ Ἰησοῦς σὲ μερικά σημεῖα εἶχε ἀνάλογη γλῶσσα γιὰ ἐπίλυση διαφορῶν. Ματθαῖος 5: 22-26, «Εγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἐστὶ τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ρακά, ἔνοχος ἐστὶ τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, **ἐνοχος ἐστὶ εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός**. Εἴαν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κακεὶ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σου, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ **ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθαι τῷ ἀδελφῷ σου**, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. **ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ ἕως ὅτου εἰ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ, μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· ἀμήν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἕως οὗ ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.**»

18: 15-17, «Εἴαν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σε ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε καὶ ἐλεγξον αὐτόν μετὰ σου καὶ αὐτοῦ μόνου· εἴαν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου· εἴαν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σου ἔτι ἓν ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥήμα. εἴαν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπέ τῇ ἐκκλησίᾳ· **εἴαν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡςπερ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης.**»].

Ὁ Παῦλος διέταξε τὴν ἐκκλησίαν τῆς Κορίνθου «**ἐξαρεῖτε τὸν πονηρόν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν**». Ἡ λέξις ποὺ χρησιμοποιεῖται εἶναι *ἐξαρεῖτε* «= ἀπομακρύνετε, βγάλτε ἀπὸ τὴ μέση ἢ ἀπὸ ἀνάμεσα» ἀπὸ τὸ ῥήμα *ἐξαιρῶ*· ἢ σύμφωνα με σωστότερο ἀνάγνωσμα, *αρεῖτε*, ἀπὸ τὸ ῥήμα *αἶρω*.

Τώρα ποῖα ἡ σημασία τοῦ *αἶρω* καὶ τοῦ *ἐξαιρῶ*;

Τὸ ἀκόλουθο εἶναι ἓνας ἀπὸ τοὺς ὀρισμούς ποὺ δίνονται ἀπὸ τοὺς Liddell καὶ Scott: «Να σηκώσῃς καὶ να ἀπομακρύνῃς, να ἀπομακρύνῃς, να θέσῃς τέρμα στο: ἀργότερα, να φονεύσῃς.».

Ἔτσι, ἓνας ἀπὸ τοὺς ὀρισμούς τοῦ *ἐξαιρέω*, συνηρημένος τύπος τοῦ ὁποῖου εἶναι τὸ *ἐξαιρῶ*, εἶναι, «φονεύω, θανατώνω, σκοτώνω, βγάζω ἀπὸ τὴ μέση».

Εμεῖς ἀναγνωρίζομε ὅτι ἡ φράσις «**ἐξαρεῖτε τὸν πονηρόν**» χρησιμοποιεῖται με τὴν ἔννοια «βγάλτε ἀπὸ τὴ μέση [διὰ θανατώσεως] τὸν πονηρόν = κακόν, ἄνομο, πα-

λιάνθρωπο, διεφθαρμένο»· όπως όταν λέμε σε έναν φίλο, «Αυτός έφυγε από τη μέση.». Τω όντι, αυτή είναι η κοινή χρήση της φράσεως και των ισοδυνάμων της σε άλλες γλώσσες για περισσότερα από δυο χιλιάδες χρόνια.

Στην Καινή Διαθήκη υπάρχουν συχνά παραδείγματα της χρήσης του ρήματος *αίρω* κατ' αυτήν την έννοια.

Παραδείγματος χάριν:

Ματθαίος 24: 39 «και ουκ έγνωσαν έως ήλθεν ο κατακλυσμός και **ήρην** άπαντας, ούτως έσται και η παρουσία του υιού του ανθρώπου.».

Λουκάς 23: 18 «ανέκραξαν δε παμπληθεί λέγοντες· **αίρε** τούτον, απόλυσον δε ημίν Βαραββάν.». Βλέπε επίσης *Ιωάννης 19: 15*, και *Πράξεις 21: 36*.

Ιωάννης 17: 15 «ουκ ερωτώ ίνα **άρης** αυτούς εκ του κόσμου, αλλ' ίνα τηρήσης αυτούς εκ του πονηρού».

Ιωάννης 15: 2 «παν κλήμα εν εμοί μη φέρον καρπόν, **αίρει** αυτό, και παν το καρπόν φέρον, **καθαίρει** αυτό, ίνα πλείονα καρπόν φέρη.».

Ιωάννης 11: 48-50 «εάν αφώμεν αυτόν ούτω, πάντες πιστεύσουσιν εις αυτόν, και ελεύσονται οι Ρωμαίοι και **αρούσιν** ημών και τον τόπον και το έθνος. εις δε τις εξ αυτών Καϊάφας, αρχιερέύς ων του ενιαυτού εκείνου, είπεν αυτοίς· υμείς ουκ οίδατε ουδέν, ουδέ διαλογίζεσθε ότι συμφέρει ημίν ίνα εις άνθρωπος αποθάνη υπέρ του λαού και μη όλον το έθνος απόληται.».

Πράξεις 8: 33 «εν τη ταπεινώσει αυτού η κρίσις αυτού **ήρθη**· την δε γενεάν αυτού τις διηγήσεται; ότι **αίρεται** από της γης η ζωή αυτού.».

Πράξεις 22: 22 «Έκουον δε αυτού άχρι τούτου του λόγου, και **επήραν** την φωνήν αυτών λέγοντες· **αίρε** από της γης τον τοιούτον· ου γαρ καθήκεν αυτόν ζήν.».

Ούτως η φιλολογική ένδειξη είναι υπερβολική.

Αν όμως υπήρχε κάποια αμφιβολία διά την σημασία αυτού του κεφαλαίου, και για την πρόθεση του αποστόλου, θα πρέπει [η αμφιβολία αυτή] να εξαλειφθεί από την ανάγνωση της επομένης επιστολής προς την ιδίαν εκκλησία, εις την οποίαν αναφέρει την ίδια πράξη. Στην επόμενη επιστολή λέγει:

«ου μόνον δε εν τη παρουσία αυτού, αλλά και εν τη παρακλήσει ή παρεκλήθη εφ'

υμίν, αναγγέλλων ημίν την υμών επιπόθησιν, τον υμών **οδυρμόν**, τον υμών **ζήλον** υπέρ εμού, **ώστε με μάλλον χαρήναι**, ότι ει και ελύπησα υμάς εν τη επιστολή, **ου μεταμέλομαι, ει και μετεμελόμην**. βλέπω γαρ ότι η επιστολή εκείνη, ει και προς ωραν, **ελύπησεν υμάς. νυν χαίρω**, ουχ ότι **ελυπήθητε**, αλλ' ότι **ελυπήθητε** εις μετάνοιαν· **ελυπήθητε γαρ κατά Θεόν, ίνα εν μηδενί ζημιωθήτε εξ ημών**. η γαρ **κατά Θεόν λύπη μετάνοιαν εις σωτηρίαν** αμεταμέλητον κατεργάζεται· η δε του κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ιδού γαρ αυτό τούτο, το **κατά Θεόν λυπηθήναι** υμάς, πόσην κατειργάσατο υμίν **σπουδήν**, αλλά απολογίαν, αλλά **αγανάκτησιν**, αλλά φόβον, αλλά επιπόθησιν, αλλά **ζήλον**, αλλά **εκδίκησιν**! εν παντί συνεστήσατε εαυτούς αγνούς είναι εν τω πράγματι. άρα ει και έγγραψα υμίν, ουχ **είνεκεν του αδικήσαντος, ουδέ είνεκεν του αδικηθέντος, αλλ' είνεκεν του** φανερωθήναι την σπουδήν υμών την υπέρ ημών προς υμάς ενώπιον του Θεού. Δια τούτο παρακεκλήμεθα. επί δε τη παρακλήσει υμών περισσοτέρως μάλλον **εχάρημεν επί τη χαρά Τίτου, ότι αναπέπαυται το πνεύμα αυτού από πάντων υμών**·» —[B´ Πρός Κορινθίους 7: 7-13.].

Ο απόστολος δεν ενδιαφέρεται καθόλου για την μεριά του κατηγορουμένου. Ούτε ενδιαφέρθηκε καθόλου για 'κείνον που αδικήθηκε. Η μόνη φροντίδα ήταν αυτή για την εκκλησία. Και τώρα που η εκκλησία είχε εξεγερθεί, και μέσα στην αγανάκτηση και τον ζήλο της πήρε εκδίκηση από τον ανομούντα, αυτός, ο Παύλος, ικανοποιήθηκε.

[Δεν ξέρομε βεβαίως πόσον ο Εβραιόφρων Παύλος είχε κατά νουν: (1) την κατάρα του Ιακώβ κατά του υιού του Ρουβήν επειδή ο Ρουβήν ανέβηκε εις την κλίνην του πατρός του και «έκανε κάτι» με μια από τις γυναίκες του πατρός του *Γένεσις* 49: 3-4, (2) τα παθήματα των δέκα γυναικών και παλλακίδων του προφητάνακτος Δαυίδ επειδή τις τακτοποίησε όλες ο υιός Αβεσσαλώμ, *B´ Σαμουήλ ή Βασιλειών* 15: 16, 16: 15-23, 20: 3, (3) την διάταξη του Μωσαϊκού Νόμου, *Λευιτικόν* 20: 11 «και εάν τις κοιμηθή μετά γυναικός του πατρός αυτού, ασχημοσύνην του πατρός αυτού απεκάλυψε, θανάτω θανατούσθωσαν, αμφότεροι ένοχοί εισι.». Όμως κατά καμίαν έννοιαν δεν δηλώνει ή υπονοεί κάτι τέτοιο στις επιστολές του, παρ' όλο που η παυλική ομάδα της Κορίνθου αποτελείτο σχεδόν όλη από Ιουδαίους της διασποράς.

Τελικά ο Παύλος και Τίτος χάρηκαν με την έκβαση των πραγμάτων, και όπως διαβάζομε χάρηκαν πολύ. Απ' ό,τι γράφεται στις δύο *Πρός Κορινθίους Επιστολές*, πρέπει να ήταν ο Τίτος και η Χλόη (*A´ Πρός Κορινθίους* 1: 11) αυτοί που ειδοποίησαν τον Παύλο περί των συμβάντων. Επίσης στην *Επιστολή Προς Γαλάτας* ο

Παύλος έχει εξοργισθεί σε άκρατο βαθμό. Αναθεματίζει, μπλέκει τα λόγια του, υβρίζει τους πάντες και τα πάντα ακόμα και τον Πέτρο (*Πρός Γαλάτας* 2: 11-21). Παρακάτω θα ασχοληθούμε εκτενώς και με τον στίχο *Πρός Γαλάτας* 5: 12. Από τις αναφορές εκ των *Επιστολών* που έχουμε ήδη γράψει εδώ και πολλές άλλες που δεν έχουμε γράψει συμπεραίνουμε ότι ο Παύλος πάντα είχε τους ανθρώπους του για να κατασκοπεύουν άτομα και πράγματα. Η Ιερά Εξέτασις εφάρμοσε πολύ πιστά αυτή την τακτική.]

Είχε [ο Παύλος] εκ προοιμίου καταδικάσει τον ανομούντα, και είχε εξαγγείλει καταδικαστική πρόταση, και το είχε κάνει αρκετά ξεκάθαρο ότι επιθυμούσε [απαιτούσε] η πρόταση [΄ του] να εκτελεστεί. Το ότι αυτό συνέβη, φαίνεται καθαρά από τη γλώσσα της δεύτερης επιστολής.

[Εδώ πρέπει να προσθέσουμε ότι: Ο Παύλος στην *Β΄ Πρός Κορινθίους* 2 : 1-11, συνιστά αγάπη προς τον μετανοήσαντα. Αυτό οφείλομε να το αναφέρομε διότι πολλοί διεστραμμένοι απολογητές της Εβραιογνωστικοχριστιανικής μάστιγας το χρησιμοποιούν για να απαλλάξουν τον Παύλο από την κακία, τη δικτατορία και την αγριότητά που έχει επιδείξει εν προκειμένω. Εδώ απλώς δίδει μια γενική και αφηρημένη εντολή αγάπης και μετανοίας, η οποία όμως λαμβάνει ισχύ όταν μόνο αυτός ο ίδιος κρίνει ότι η μετάνοια τού αμαρτήσαντος έγινε εντός των πλαισίων που αυτός έθεσε. Ο Παύλος ως μέγας εγωιστής οικειοποιείται την ανώτατη αρχή μέσα στις ομάδες των πιστών του και μόνον αυτός ως αυθεντία επικυρώνει ό,τι θέλει και όταν αυτός νομίζει ότι οι όροι του ικανοποιήθηκαν επαρκώς. Γι΄ αυτό, π. χ., βλέπομε και το θράσος του στον στίχο 2: 9 όπου γράφει: «εις τούτο γαρ και έγγραψα, **ίνα γνώ την δοκιμήν υμών, ει εις πάντα υπήκοοί εστε**» κλπ. Ακόμα και σ΄ αυτό το σημείο **δοκιμάζει** τα μέλη της ομάδας του και απαιτεί υπακοή «**εις πάντα**»! Πλήρης δικτατορία δηλαδή! Αν ψυχαναλύσομε την κατάσταση αυτών των μελών φτάνομε στο συμπέρασμα ότι πρέπει να ήσαν σχιζοειδή, πλήρως προβιοποιημένα και εντελώς εξαθλιωμένα πνευματικώς! Διότι αντί να τον εξαποστείλουν από ΄κει που ήλθε αυτά υπομένουν τυφλά οτιδήποτε τους επιτάσσει! Ας μελετήσομε λοιπόν τα παράξενα και αλλοπρόσαλλα του εδαφίου *Β΄ Πρός Κορινθίους* 2: 1-11:

«Έκρινα δε εμαυτώ τούτο, το μη πάλιν εν λύπη ελθείν προς υμάς. ει γαρ εγώ λυπώ υμάς, και τις εστιν ο ευφραίνων με ει μη ο λυπούμενος εξ εμού; και έγγραψα υμίν τούτο αυτό, ίνα μη ελθών λύπην έχω αφ΄ ων έδει με χαίρειν, πεποιθώς επί πάντας υμάς ότι η εμή χαρά πάντων υμών εστιν. εκ γαρ πολλής θλίψεως και συνοχής καρδιάς έγγραψα υμίν διά πολλών δακρύων, ουχ ίνα λυπηθήτε, αλλά την αγάπην ίνα

γνώτε ην έχω περισσοτέρως εις υμάς. Ει δε τις λελύπηκεν, ουκ εμέ λελύπηκεν, αλλά, από μέρους ίνα μη επιβαρώ, πάντας υμάς. ικανόν τω τοιούτῳ η επιτιμία αύτη η υπό των πλειόνων· ώστε τουναντίον μάλλον υμάς χαρίσασθαι και παρακαλέσαι, μήπως τη περισσοτέρα λύπη καταποθή ο τοιούτος. διό παρακαλώ υμάς κυρώσαι εις αυτόν αγάπην. εις τούτο γαρ και έγγραψα, ίνα γνώ την δοκιμήν υμών, ει εις πάντα υπήκοοί εστε. ω δε τι χαρίζεσθε, και εγώ· και γαρ εγώ ει τι κεχάρισμαι ω κεχάρισμαι, δι' υμάς εν προσώπῳ Χριστού, ίνα μη πλεονεκτηθώμεν υπό του σατανά· ου γαρ αυτού τα νοήματα αγνοούμεν.»

Βλέπομε ότι, αν και συνδέει αυτά που γράφει εδώ με αυτά που έγγραψε στην πρώτη επιστολή η σχέση τους με το επεισόδιο της Α' Προς Κορινθίους 5, το οποίο εξετάζομε εδώ, είναι καθαρά στρεψόδικη. Ενώ, όπως έχομε καταστήσει σαφές ανωτέρω, π. χ. με το «παραδούναι τον τοιούτον τῳ σατανά εις όλεθρον της σαρκός, ίνα το πνεύμα σωθή εν τη ημέρα του Κυρίου Ιησού.» και με τα τόσα άλλα, ο Παύλος εκ προοιμίου έχει καταδικάσει τον ανομούντα, εδώ τώρα γράφει: «ώστε τουναντίον μάλλον υμάς χαρίσασθαι και παρακαλέσαι, μήπως τη περισσοτέρα λύπη καταποθή **ο τοιούτος**. διό παρακαλώ υμάς κυρώσαι εις αυτόν αγάπην», κλπ. Το «δι' υμάς εν προσώπῳ Χριστού,» είναι για ένα αφηρημένο κόλπο ενώ ολόκληρο το εδάφιο είναι ένα προπαρασκευαστικό βήμα διά τους παραλήπτες της επιστολής, ούτως ώστε στο κεφάλαιο 7 να επέλθει σαν καταπέλτης. Διότι στο κεφάλαιο 7 βλέπομε καθαρά τη γλώσσα και το ύφος να αλλάζει ριζικά. Όχι μόνον επανέρχεται σαφώς στο επεισόδιο, τη γλώσσα και το ύφος του κεφαλαίου 5 της Α' Προς Κορινθίους, αλλά τώρα χρησιμοποιεί διαφορετικά κριτήρια, π. χ. της δικής του χαρά και του Τίτου με όλες τις συγκαλυμμένες κακοήθειές του κλπ., και δηλώνει ευθέως: «ει και ελύπησα υμάς εν τη επιστολή, **ου μεταμέλομαι, ει και μετεμελόμην...**» κλπ., μαζί με όλες τις εξαθλιωτικές στρεψοδικίες που μόλις ανωτέρω παραθέσαμε. Από τα ίδια τα γραπτά του, ευκολότατα αποδεικνύεται ότι ο Παύλος είναι ένας δόλιος και πονηρός στρεψόδικος. Η σχέση των κεφαλαίων Α' Προς Κορινθίους 5, Β' Προς Κορινθίους 2 και 7 αποτελεί ένα παράδειγμα μέσα στα τόσα άλλα. Μερικές φορές έχει το θράσος να το ομολογεί και ο ίδιος. Π. χ. Πράξεις 9: 22, Προς Ρωμαίους 3: 7 «**Εάν διά του ψεύδους μου η αλήθεια του Θεού κατεδείχθη μεγάλη προς δόξαν του, γιατί ακόμη κατακρίνομαι ως αμαρτωλός;**» (το μόνο αληθές που μας είπε ο Παύλος!), Α' Προς Κορινθίους 6: 12, 9: 19-23, 10: 23, Β' Προς Κορινθίους 5: 13, 12: 16, Προς Φιλιπησίους 1: 15-18, και πολλά άλλα. Έτσι λοιπόν φτάνομε αβιάστως στα παρακάτω συμπεράσματα των «αγίων και θεοφόρων πατέρων», τα οποία ο Waite έκανε το κόπο να μας καταγράψει:]

Το συμπέρασμα που βγήκε εξ αυτού του κεφαλαίου [*Β΄ Προς Κορινθίους* 7] από τον Τερτυλλιανό [ήδη στο τέλος δευτέρου και αρχές τρίτου αιώνα], τον Αμβρόσιο [δεύτερον ήμισυ του τετάρτου αιώνα], και άλλους πατέρες της εκκλησίας, ήταν, «ότι το άτομο μπορεί να καταστραφεί για να σωθεί η εκκλησία.».

[Είναι πολύ γραφικές, εκφοβιστικές για τους αφελείς, και φαιδρές συνάμα οι περιγραφές του πυρός και των βασάνων στην αιώνια κόλαση στα γραπτά του Τερτυλλιανού! Φανερώνουν άτομο πάσχον τρομερά από πολύ άσχημες ψυχο-πνευματικές διαταραχές!]

Ούτε οι σύγχρονοι σχολιαστές μπορούν εύκολα να βγάλουν κάποιο άλλο συμπέρασμα.

Στο Comm. Phil., 1855, του Scott Henry, προτείνεται ότι ο Παύλος επρόκειτο να χτυπήσει τον ανομούντα με μια τρομακτική αρρώστια ενώ βρισκόταν ανάμεσα τους, κατά τον χρόνο που αυτοί ήταν συγκεντρωμένοι, έτσι ώστε θα ήταν υποχρεωμένοι λόγω της αρρώστιας να τον μεταφέρουν έξω από τον τόπο της συγκεντρώσεώς τους. — [Σελίδα 272, αναφέροντας τον Bloomfield και τον Rosenmueller.].

Ο Olshausen παραδέχεται ότι η φράση «**αιρείν εκ μέσω**» πραγματικά σημαίνει «να εξαλήψεις, δηλαδή, να θανατώσεις»· αλλά νομίζει ότι ο αποκλεισμός από την εκκλησία πρέπει να εννοηθεί ως πνευματικός θάνατος. — [Comm. On 1st and 2nd Cor. in 20th vol. Clarke's Theo. Lib. Ed. 1855, p. 88].

Ο Dean Stanley ειλικρινώς παραδέχεται ότι ο Παύλος πιθανότατα σκόπευε τον θάνατο του ανομούντος. —[On the Epistles to the Corinthians, 5th edition, London, 1882, pp.77,78.].

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ.

«όφελον και **αποκόψονται** οι αναστατούντες υμάς.» —[*Προς Γαλάτας* 5: 12].

Μας παρακαλούν ευγενικά επίσης να καταλάβομε αυτό το χωρίο απλώς σαν μια έκφραση της επιθυμίας του αποστόλου ότι ορισμένα πρόσωπα θα έπρεπε να αποκλεισθούν από την εκκλησία. Αλλά κατείχε και ασκούσε [ο ίδιος] το δικαίωμα να διευθύνει τον αποκλεισμό μελών από την εκκλησία. Τέτοιες διαταγές είχαν δοθεί επανειλημμένως. —[*Α΄ Προς Τιμόθεον* 6: 5, «*παραδιατριβαί διεφθαρμένων*

ανθρώπων τον νουν και απεστερημένων της αληθείας, νομιζόντων πορισμόν είναι την ευσέβειαν. **Αφίστασο από των τοιούτων.**», Β΄ Πρὸς Τιμόθεον 3: 5, «έχοντες μόρφωσιν ευσεβείας, την δε δύναμιν αυτής ηρνημένοι. **και τούτους αποτρέπου.**», Β΄ Πρὸς Θεσσαλονικείς 3: 6, «Παραγγέλλομεν δε υμίν, αδελφοί, εν ονόματι του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, **στέλλεσθαι υμάς από παντός αδελφού ατάκτως περιπατούντος** και μη κατά την παράδοσιν ην παρέλαβον παρ' ημών.», και 14, «ει δε τις ουχ υπακούει τω λόγῳ ημών διά της επιστολής, **τούτον σημειούσθε, και μη συναναμίγνυσθε αὐτῷ**, ίνα εντραπή.».]

Σ' αυτή την περίπτωση «όφελον και = θα ήθελα ακόμη και» είναι κάτι που μπορεί να γίνει αλλά για το οποίο δεν είχε την δύναμη απολύτως να το διατάξει.

Ξανά: «όφελον και αποκόψονται». Είναι ο αποκλεισμός από την εκκλησία τέτοια ακραία τιμωρία για να δικαιολογήσει τη χρήση της λέξεως «και»;

«όφελον και αποκόψονται οι αναστατούντες υμάς.».

Αποκόψονται από το ρήμα αποκόπτω. Ποία η σημασία αυτού του ρήματος;

Οι αρχικοί ορισμοί του ρήματος κόπτω, που δίδονται από τους Liddell και Scott, είναι οι εξής:

1. Επιτίθεμαι, κτυπώ, κόβω.
2. Κτυπώ κάτω, πίπτω, φονεύω.
3. Αποκόπτω, τεμαχίζω, εκτέμνω.

Με την Ελληνική πρόθεση από, το ρήμα αποκόπτω ορίζεται από τις ίδιες αυθεντίες ως «κόπτω από, πελεκώ από, ρίπτω εκτός θέσεως, εκτέμνω».

Ας ρίξομε μια ματιά και σε άλλα μέρη της Καινής Διαθήκης όπου χρησιμοποιείται:

1. Μάρκος 9: 43, «και εάν σκανδαλίζη σε η χείρ σου, **απόκοψον** αυτήν· καλόν σοί εστι κυλλόν εις την ζωήν εισελθείν, ή τας δύο χείρας έχοντα απελθείν εις την γέενναν, εις το πυρ το άσβεστον,»
2. Μάρκος 9: 45, «και εάν ο πούς σου σκανδαλίζη σε, **απόκοψον** αυτόν· καλόν σοί εστιν εισελθείν εις την ζωήν χωλόν, ή τους δύο πόδας έχοντα βληθήναι εις την γέενναν, εις το πυρ το άσβεστον,»
3. Ιωάννης 18: 10, «Σίμων ουν Πέτρος έχων μάχαιραν είλκυσεν αυτήν, και έπαισε τον του αρχιερέως δούλον και **απέκοψεν** αυτού το ωτίον το δεξιόν· ην δε όνομα τω δούλῳ Μάλχος.»

4. *Ιωάννης* 18: 26, «ηρνήσατο ουν εκείνος και είπεν· ουκ ειμί. λέγει εις εκ των δούλων του αρχιερέως, συγγενής ων ου **απέκοψε** Πέτρος το ωτίον· ουκ εγώ σε είδον εν τω κήπω μετ' αυτού;»
5. *Πράξεις* 27: 32, «τότε οι στρατιώται **απέκοψαν** τα σχοινία της σκάφης και είασαν αυτήν εκπεσείν.»

Είναι δυνατόν να υπάρχει αμφιβολία για την σημασία αυτής της λέξης; Ο Παύλος εύχεται αυτές οι εκκλησίες να κάνουν ό,τι αυτός επιθυμούσε να κάνει και η εκκλησία στην Κόρινθο. Επιθυμούσε οι ανομούντες να «**αποκοπούν**» από προσώπου γης.

Στα *Commentaries* (σχόλια) του Adam Clarke ευρίσκομε το ακόλουθο σχόλιο επ' αυτού του χωρίου:

«Στην πρώτη ματιά φαίνεται ότι οι απόστολοι προσευχόταν για την καταστροφή των ψευδοδιδασκάλων οι οποίοι είχαν διαστρέψει τις εκκλησίες της Γαλατίας.»

Ο πολυμαθής σχολιαστής δεν μας πληροφορεί πως μπορεί να απαλειφθεί η πρώτη εντύπωση που μας δημιουργεί η ανάγνωση αυτού του χωρίου.

Ο Olshausen λέγει: «Η κατάρα της τιμωρίας κατά των αντιπάλων.»

Το βιβλίο *Pulpit Commentary* των Spence και Extell υποστηρίζει τη θεωρία της αυτο-αποκοπής —δηλαδή την ευχή οι ίδιοι να ακρωτηριάσουν τους εαυτούς των· και πολύ εκφραστικά αποκηρύττει την κατασκευασμένη υπόθεση η οποία θέλει τον απόστολο να αναφέρεται απλώς στην έξωση (αφορισμό) —[*Commentary on Galatians*, p. 248]

Η θεωρία του αυτο-ακρωτηριασμού είναι απλώς παράλογη. Κατ' αυτήν την άποψη, ο Παύλος λέγει: «Θα ήθελα αυτούς που σας αναστατώνουν ει δυνατόν να αυτο-ακρωτηριαζόταν.» Πώς όμως αυτό θα ανακούφιζε την εκκλησία;

Όχι· ο Παύλος ήθελε αυτούς τους αιρετικούς να θανατωθούν.

Τους είχε ήδη προφέρει καταραμένους (τους αναθεμάτισε):

«ό ουκ έστιν άλλο, ει μη τινές εισιν οι τάράσσοντες υμάς και θέλοντες μεταστρέψαι το ευαγγέλιον του Χριστού.

αλλά και εάν ημείς ή άγγελος εξ ουρανού ευαγγελίζεται υμίν παρ' ό ευηγγελι-

σάμεθα υμίν, ανάθεμα έστω.» —[Πρός Γαλάτας 1: 7, 8.].

Και ξανά:

«ως προειρήκαμεν, και άρτι πάλιν λέγω· ει τις υμάς ευαγγελίζεται παρ' ό παρελάβετε, ανάθεμα έστω.» —[Πρός Γαλάτας 1: 9.].

Τώρα, ποία να είναι η σημασία της κατάρας του αναθεματισμού;

Στο βιβλίο *Ιησούς του Ναυή* 6: 17, 18, διαβάζομε το εξής:

«και έσται η πόλις ανάθεμα, αυτή και πάντα, όσα εστί εν αυτη, Κυρίω Σαβαώθ· πλήν Ραάβ την πόρνην περιποιήσασθε, αυτήν και πάντα όσα εστί εν τω οίκω αυτής.

αλλά υμείς φυλάξεσθε σφόδρα από του αναθέματος, μήποτε ενθυμηθέντες υμείς αυτοί λάβητε από του αναθέματος και ποιήσητε την παρεμβολήν των υιών Ισραήλ ανάθεμα και εκτρίψητε ημάς·»

Ξανά, στο κεφάλαιο 7, στίχος 12:

«και ου μη δύνωνται οι υιοί Ισραήλ υποστήναι κατά πρόσωπον των εχθρών αυτών· αυχένα επιστρέψουσιν έναντι των εχθρών αυτών, ότι εγενήθησαν ανάθεμα· ου προσθήσω έτι είναι μεθ' υμών, εάν μη εξάρητε το ανάθεμα εξ υμών αυτών.»

Μεταξύ των Εβραίων, το να αναθεματιστείς ήταν ζήτημα προσήκουσας τιμωρίας.

«Εάν δε γένηται εν τινι αμαρτία κρίμα θανάτου και αποθάνη και **κρεμάσητε αυτόν επί ξύλου,**

ου κοιμηθήσεται το σώμα αυτού **επί του ξύλου,** αλλά ταφή θάψετε αυτό εν τη ημέρα εκείνη, **ότι κεκατηραμένος υπό Θεού πας κρεμάμενος επί ξύλου·** και ου μη μιανείτε την γην, ην Κύριος ο Θεός σου δίδωσί σοι εν κλήρῳ.» —[Δευτερονόμιον 21: 22-23.].

Οποιοσδήποτε ήταν καταραμένος ή αναθεματισμένος θα μπορούσε νομίμως να θανατωθεί.

Ο Παύλος υπήρξε διώκτης πριν την μετατροπή του —και ήταν ακόμα διώκτης. Το πνεύμα της δίωξης [αναθεματισμού] διαχέεται παντού μέσ' τα γραπτά του.

«ει τις ου φιλεί τον Κύριον Ιησούν Χριστόν, **ήτω ανάθεμα**. μαράν αθά.» —[Α΄ Προς Κορινθίους 16: 22].

[Στην Προς Γαλάτας 1: 6-9, «Θαυμάζω ότι ούτω ταχέως **μετατίθεσθε** από του καλέσαντος υμάς εν χάριτι Χριστού **εις έτερον ευαγγέλιον, ό ουκ έστιν άλλο**, ει μη τινές εισιν οι τaráσσοντες υμάς και θέλοντες μεταστρέψαι το ευαγγέλιον του Χριστού. αλλά και εάν ημεείς **ή άγγελος εξ ουρανού** ευαγγελίζεται υμίν παρ' ό ευηγγελισάμεθα υμίν, **ανάθεμα έστω**. ως προειρήκαμεν, και άρτι páλιν λέγω· ει τις υμάς ευαγγελίζεται παρ' ό παρελάβετε, **ανάθεμα έστω**.» δηλώνει ότι ακόμα και αν άγγελος εξ ουρανού κηρύξει σ' αυτούς άλλο ευαγγέλιο αυτοί οφείλουν να πιστεύουν το δικό του. Αλλιώς να πάνε στ' ανάθεμα.]

Στην Β΄ Προς Θεσσαλονικείς 1: 8[-9], «εν πυρί φλογός, **διδόντος εκδίκησιν** τοις μη ειδόσι Θεόν και τοις μη υπακούουσι τω ευαγγελίω του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, [οίτινες δίκην τίσουσιν όλεθρον αιώνιον από προσώπου του Κυρίου και από της δόξης της ισχύος αυτού,]» ο Κύριος Ιησούς αναφέρεται [υπό του Παύλου] ότι «**παίρνει εκδίκηση**» πάνω [στους άθεους] και σε κείνους που δεν υπακούουν το Ευαγγέλιό του.

Στην Α΄ Προς Τιμόθεον 1: 20, «ων εστιν Υμέναιος και Αλέξανδρος, **ους παρέδωκα τω σατανά**, ίνα παιδευθώσι μη βλασφημείν.». Παρέδωσε στον Σατανά τον Υμέναιο και τον Αλέξανδρο, οι οποίοι είχαν αποχωρήσει από την πίστη,.

Στην Β΄ Προς Τιμόθεον 4: 14, «Αλέξανδρος ο χαλκεύς πολλά μοι κακά ενεδείξατο· **αποδώη αυτώ ο Κύριος κατά τα έργα αυτού**·».

Στην Προς Τίτον 1: 10-11, «Εισί γαρ πολλοί και ανυπότακτοι, ματαιολόγοι και φρεναπάται, μάλιστα οι εκ περιτομής, **ους δεί επιστομίζειν**, οίτινες όλους οίκους ανατρέπουν διδάσκοντες α μη δεί αισχρού κέρδους χάριν.» αναφέρεται σε 'κείνους εντός της εκκλησίας που ήταν ανάγωγοι και μάταιοι συζητητές και απατεώνες, και παραγγέλλει [στον Τίτο] ότι **πρέπει να τους κλείνει το στόμα**.

Στις Πράξεις 13: 8-11, **ο Παύλος αντιπροσωπεύει τον τιμωρό του Ελύμα** διά τυφλώσεως, αυτού του «υιού του διαβόλου», ο οποίος είχε αντιταχθεί στον Βαρνάβα και τον [απόστολο] Παύλο, με την προσπάθειά του να αποτρέψει τον ανθύπατο [Ρωμαίο Σέργιο Παύλο] από την πίστη.

[«ανθίστατο δε αυτοίς Ελύμας ο μάγος -ούτω γαρ μεθερμηνεύεται το όνομα αυτού- ζητών διαστρέψαι τον ανθύπατον από της πίστεως. Σάυλος δε, ο και Παύλος,

πλησθείς Πνεύματος αγίου και ατενίσας προς αυτόν είπεν· ω πλήρης παντός δόλου και πάσης ραδιουργίας, υιε διαβόλου, εχθρέ πάσης δικαιοσύνης, ου παύση διαστρέφων τας οδούς Κυρίου τας ευθείας; και νυν ιδού χείρ Κυρίου επί σε, και έση τυφλός μη βλέπων τον ήλιον άχρι καιρού. παραχρήμα δε έπεσεν επ' αυτόν αχλύς και σκότος, και περιάγων εζήτει χειραγωγούς.».]

Κατ' αυτόν τον τρόπο λοιπόν ο Παύλος ισχυροποιούσε τα θεμέλια της Ιεράς Εξετάσεως. Αυτά τα θεμέλια είχαν ήδη τεθεί από τα ίδια τα δόγματά του και από τις διδασκαλίες και το παράδειγμα τού Πέτρου· και αυτοί οι απόστολοι πάλι ενθαρρύνονταν από τις καταγγελίες του ίδιου του Ιησού κατά των απίστων. Αυτοί που θεμελίωσαν την Ιεράν Εξέτασιν επίσης ενθαρρύνονταν από τις επικυρώσεις (του Ιησού) των τιμωριών διά βασανιστηρίων [και φωτιάς]. (Ματθαίος 3: 10, «ήδη δε και η αξίνη προς την ρίζαν των δένδρων κείται· παν ουν δένδρον μη ποιούν καρπόν καλόν **εκκόπτεται και εις πυρ βάλλεται**». 3: 12, «ου το πτύον εν τη χειρί αυτού και διακαθαριεί την άλωνα αυτού, και συνάξει τον σίτον αυτού εις την αποθήκην, το δε **άχυρον κατακαύσει πυρί ασβέστω**». 13: 30, «άφετε συναυξάνεσθαι αμφοτέρα μέχρι του θερισμού, και εν καιρώ του θερισμού ερώ τοις θερισταίς· συλλέξατε πρώτον τα ζιζάνια και **δήσατε αυτά εις δέσμας προς το κατακαύσαι αυτά**, τον δε σίτον συναγάγετε εις την αποθήκην μου.». 13: 40-42, «ώσπερ ουν **συλλέγεται τα ζιζάνια και πυρί καίεται**, ούτως έσται εν τη συντελεία του αιώνος τούτου. αποστελεί ο υιός του ανθρώπου τους αγγέλους αυτού, και συλλέξουσιν εκ της βασιλείας αυτού πάντα τα σκάνδαλα και τους ποιούντας την ανομίαν, και **βαλούσιν αυτούς εις την κάμινον του πυρός· εκεί έσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων**». 18: 34-35, «και οργισθείς ο κύριος αυτού **παρέδωκεν αυτόν τοις βασανισταίς** έως ου αποδωπαν το οφειλόμενον αυτω. Ούτω και ο πατήρ μου ο επουράνιος ποιήσει υμίν, εάν μη αφήτε έκαστος τω αδελφω αυτού από των καρδιών υμών τα παραπτώματα αυτών.» κλπ. Μάρκος 16: 16, «ο πιστεύσας και βαπτισθείς σωθήσεται, **ο δε απιστήσας κατακριθήσεται**.» Λουκάς 12: 47, «εκείνος δε ο δούλος, ο γνούς το θέλημα του κυρίου εαυτού και μη ετοιμάσας μηδέ ποιήσας προς το θέλημα αυτού, **δαρήσεται πολλές**», 14: 23, «και είπεν ο κύριος προς τον δούλον· έξελθε εις τας οδούς και φραγμούς και **ανάγκασον εισελθείν**, ίνα γεμισθή ο οίκος μου.» 19: 27, «πλήν τους εχθρούς μου εκείνους, τους μη θελήσαντάς με βασιλεύσαι επ' αυτούς, αγάγετε ώδε και **κατασφάξατε αυτούς έμπροσθέν** μου.». κλπ. Ιωάννης 15: 6, «εάν μη τις μείνη εν εμοί, εβλήθη έξω ως το κλήμα και εξηράνθη, και συνάγουσιν αυτά και **εις το πυρ βάλλουσι, και καίεται**». Αυτό απετέλεσε την θεολογική δικαιολογία της χρήσεως της φωτιάς μαζί με τα χωρία του Ματθαίου που

αναφέραμε, 21: 44, 22: 7, 25: 29-30, κλπ, και πολλά χωρία της *Παλαιάς Διαθήκης*, κλπ.).

Θα έχουμε την ευκαιρία, στη συνέχεια, να παρατηρήσουμε ότι με το πέρασμα του χρόνου αυτά τα θεμέλια σταδιακά ισχυροποιήθηκαν. Αλλά μια επί πλέον περίσταση πρέπει να αναφερθεί εδώ. Υπήρχε ένα έγγραφο σε γενική κυκλοφορία από τα πρώιμα χρόνια της εκκλησίας, και τον καιρόν εκείνο εθεωρείτο ως έχον υψηλό κύρος. Είχε τίτλο, «*Η Επιστολή του Κλήμεντος προς Ιάκωβον*». Είναι μεταφρασμένο στον 17^ο τόμο της συλλογής «*Προ Νικαίας Χριστιανική Βιβλιοθήκη*».

Σ' αυτή την επιστολή, ο Κλήμης περιγράφει την χειροτονία του. Μας λέγει ότι όταν ο Πέτρος κόντευε να πεθάνει, αφού μαζεύτηκαν οι αδελφοί (στη Ρώμη), επέθεσε (ο Πέτρος) τα χέρια του στον Κλήμεντα, ως ο επίσκοπος, και του μετέδωσε την εξουσία του «**δέειν και λύειν**» (αμαρτίες), κλπ., και για 'κείνον που θα είχε παράπονα και διαφορές τον καθιστούσε Πρόεδρο της Αλήθειας, και αφού εδήλωσε ότι ένας τέτοιος αμαρτάνει κατά του Χριστού και προσβάλλει τον Πατέρα όλων, ο Πέτρος συνέχισε ως εξής:

«Από 'δω και μπρος, **αυτός δεν θα ζήσει**· και γι' αυτό αρμόζει σε όποιον προεδρεύει να κατέχει τη θέση ιατρού· και να μην περιθάλλει την οργή ενός παραλόγου κτήνους.».

[Σ' αυτό το κεφάλαιο βλέπομε ότι ο σπουδαίος ερευνητής Charles B. Waite, διαφωνεί ριζικώς με την καθιερωμένη ερμηνεία του χωρίου «**όφελον και αποκόψονται οι αναστατούντες υμάς**.» (Πρός Γαλάτας 5: 12), όπως συνεχώς την απαντάμε σε όλες τις ερμηνευτικές εκδόσεις της *Καινής Διαθήκης* μετά το τέλος της συνόδου του Τριδέντου το 1563. Γράφουν δηλαδή ότι ο Παύλος εκφράζει εδώ μια ειρωνικού τύπου επιθυμία. Διότι ενώ δεν κηρύττει την περιτομή, πολλοί την επιζητούν και αναστατώνουν τους Γαλάτες. (Στην πραγματικότητα πρόκειται για χριστιανοΕβραίους που ζούσαν στα μέρη της Γαλατίας της Μικράς Ασίας, *Πρός Γαλάτας* 2: 15, «*Ημεείς φύσει Ιουδαίοι και ουκ εξ εθνών αμαρτωλοί,*», κ. α.). Συνεπώς, όπως ερμηνεύουν οι ορθόδοξοι ερμηνευτές, με το γράψιμό του σ' αυτό το σημείο, ο Παύλος εύχεται ειρωνικά το εξής: «*Αυτοί που επιζητούν την περιτομή και σας αναστατώνουν δεν πάνε καλύτερα και να ευνουχισθούν τελείως!*». Δηλαδή με το «**και αποκόψονται**» εννοεί την ολοσχερή αποκοπή γεννητικών οργάνων και όχι μόνο της ακροβυστίας. Ο Waite όμως προσπαθεί να αποδείξει ότι ο Παύλος δεν εννοεί καθόλου αυτό. Κυριολεκτικά επιθυμεί την πλήρη εξολόθρευση όλων

αυτών των ατόμων, μόνο που οι περιστάσεις σ' αυτή την περίπτωση δεν του επιτρέπουν να το επιβάλλει όπως το έκανε πριν με την εκκλησία της Κορίνθου.

Όπως και να έχει το πράγμα από διάφορα χωρία των επιστολών του αποδεικνύεται ότι ο Παύλος πρέπει να είχε κάποιο σοβαρό σύμπλεγμα και σοβαρή εμμονή με τα γεννητικά όργανα, την πόσθη και τον ερωτισμό. Φαίνεται πως τον ενοχλούσαν σφόδρα! Παντού διαχέεται ένας αντιερωτισμός. Κάθε τόσο το ίδιο βιολί με την ακροβυστία και την περιτομή...! Βαριέσαι και σιχαίνεσαι να το συναντάς συνέχεια. Πολλοί φτάνουν στο σημείο να ισχυρίζονται ότι ο ίδιος ο Παύλος πρέπει να ήταν ευνούχος! Όπως αναφέραμε στο πρώτο μέρος της εργασίας αυτής περί της ασθενείας του Παύλου, ο Γάλλος ερευνητής Robert Ambelain διαγιγνώσκει ότι υπέφερε από κληρονομική ή ακριβέστερα συγγενή σύφιλη που ήταν ο σκόλοψ του, τον οποίον ύμνησε μέσα στις επιστολές του. Πρέπει να ομολογήσουμε όμως ότι είναι πολύ δυσχερές το να αποφανθούμε ποίος ήταν ο σκόλοψ του Παύλου, για τον οποίον γράφει διάφορες στρεψοδικίες και ανοησίες στις επιστολές του: *Α' Πρός Κορινθίους* 2: 3, *Β' Πρός Κορινθίους* 10: 10, 11: 6, 30, 12: 5-10, *Πρός Γαλάτας* 4: 13-14, *Πρός Φιλιππησίους* 1: 24. Ακόμη δυσχερέστερο είναι το ερώτημα εάν υπήρχε η σύφιλη κατά την αρχαιότητα.]

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΚΑΙ ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

Αυτοί είναι οι πιο εξέχοντες πατέρες της εκκλησίας. Ήταν οι ερμηνευτές του Συμβόλου της Πίστεως της Νικαίας, και οι υψηλότερες αυθεντίες επί της πίστεως και του δόγματος.

Εφ' όσον οι πατέρες αυτοί θεωρούνται ως τα μεγαλύτερα σύμβολα της Χριστιανικής ευσεβείας και μορφώσεως, και οι μεγάλοι συντελεστές του Χριστιανικού Δόγματος, οι απόψεις των στο θέμα του διωγμού, και ιδιαιτέρως όταν αφορά τον διωγμό των αιρετικών, αποκτούν υψίστη σημασία.

ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Υπό τον Κωνσταντίνο και τους γιους του, εξεδόθησαν εντολές κατά των αιρετικών, ιδιαιτέρως κατά των Δονατιστών, οι οποίοι υπέστησαν τις πιο σκληρές τιμωρίες. Κατά το 482, υπό τον Θεοδόσιο Ι, εξεδόθη ένα διάταγμα κατά των Μανιχαίων και άλλων αιρέσεων. Ένας νόμος του Ονορίου, το 398, εκφόβησε τους καθηγητές ορισμένων αιρέσεων, και ιδιαιτέρως τους ιερείς των Μοντανιτών και των Ευνομιανών, με εξορίες και θανατώσεις εάν αυτοί επέμεναν να συγκεντρώνουν κόσμο. Τα διατάγματα για την εκρίζωση των παραδοσιακών

θρησκείων της υπαίθρου ήταν ακόμα αυστηρότερα. Ο Ιερώνυμος και ο Λέων ο Μέγας ήταν υπέρ της θανατικής ποινής.

Α ρίξομε μια ματιά στις διδαχές του Ιερωνύμου:

«Μπορούμε να ρωτήσουμε» μας λέγει «πώς γίνεται ο Θεός να είναι αγαθός, ο οποίος έδωσε τον νόμο και τους προφήτες, όταν βλέπει τη ζωή των διεφθαρμένων να ευδοκιμεί, και αυτοί να μην υφίστανται τίποτα απ' αυτόν, σύμφωνα με την τιμωρία που τους αρμόζει. Έχουν πραγματικά πολλαπλασιαστεί, όλοι αυτοί που έχουν αποχωριστεί —αυτοί που με λυσσαλέα σαγόνια γαβγίζουν κατά του δημιουργού των— και οι οποίοι με υβριστική γλώσσα τον μέμφονται με βλάσφημους λόγους.

Αυτοί έχουν αφθονήσει —αυτοί έχουν φυτρώσει, και έχουν επεκτείνει ρίζες. Έχουν γεννήσει γιους, και έχουν προσφέρει καρπούς. Τί καρπούς έχει προσφέρει ο Μαρκίων, με το να δημιουργήσει υιούς της απιστίας; Τί ο Βασιλίδης; Τί ο Βαλεντίνος; Όσον αφορά αυτούς, πραγματικά, έχει προφητευτεί, λέγοντας: “Έχουν γεννήσει γιους, και έφεραν καρπό. Βρίσκεσαι κοντά στο στόμα των, αλλά μακριά από την καρδιά τους.”. Επικαλούνται τον Ιησού· αλλά δεν τον έχουν, και ούτε τον ομολογούν ως Χριστό. “Και συ, Κύριε, με έχεις γνωρίσει, και με έχεις δοκιμάσει ενώπιον σου. Αγίασε τους όταν έλθει η ημέρα της σφαγής των”.

[Βλέπε *Ιερεμίας* 12: 1-3: «Δίκαιος ει, Κύριε, ότι απολογήσομαι προς σε, πλήν κρίματα λαλήσω προς σε· τι ότι οδός ασεβών ευοδούται, ευθήνησαν πάντες οι αθετούντες αθετήματα; εφύτευσας αυτούς και ερριζώθησαν· ετεκνοποίησαντο και εποίησαν καρπόν· εγγύς ει συ του στόματος αυτών και πόρρω από των νεφρών αυτών. **και συ, Κύριε, γινώσκεις με, δεδοκίμακας την καρδίαν μου εναντίον σου· άγνισον αυτούς εις ημέραν σφαγής αυτών.**»].

Κατά ποίον τρόπο θα όφειλα να ερμηνεύσω αυτό; **Ονομάζει τα βασανιστήρια αυτών που βασανίζονται, αγιασμό.** (*Tormenta sanctificationem vocatorum quitorquentur.*). “Αγίασε αυτούς,” λέγει, “όταν φθάσει η ημέρα της σφαγής αυτών.”. Δηλαδή, “με το να τους φονεύσεις, τους αγιάζεις.”». (*Id est, per hoc quod interficis eos, sanctifica eos.*). —[*Εργασίες του Ιερωνύμου*, Τόμος V, 818.].

Εδώ ευρίσκεται το δόγμα του Παύλου —η καταστροφή της σάρκας για να σωθεί το πνεύμα κατά την ημέρα του Κυρίου Ιησού. Αλλά ο Ιερώνυμος έχει βελτιώσει τον απόστολο, και έχει επεξηγήσει ότι η σάρκα μπορεί να καταστραφεί από βασανιστήρια, και ότι τα βασανιστήρια θα έχουν ως επακόλουθο τον αγιασμό.

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ

Στη νεανική του ηλικία, ο Αυγουστίνος edίδαξε θρησκευτική ελευθερία. Αλλά αυτά ήταν οι γενικοί παλμοί της νεότητας. Καθώς προχωρούσε στην ηλικία, είδε το σφάλμα του. Στο βιβλίο του “Retractationes ”(=Ανακλήσεις), αυτός ανακάλεσε τις πρώην διδασκαλίες του επ’ αυτού του θέματος:

«Υπάρχουν δύο δικά μου βιβλία» μας λέγει, ο τίτλος των οποίων είναι, “Εναντίον του Κόμματος του Δονάτου”. Στο πρώτο απ’ αυτά τα βιβλία είπα ότι δεν συνηγορούσα υπέρ της βιαίας επαναφοράς των σχισματικών στην κοινωνία [μας] διά της δυνάμεως καμίας κοσμικής εξουσίας. Πράγματι, τότε δεν συνηγορούσα υπέρ της, διότι δεν είχα ακόμα ανακαλύψει διά της εμπειρίας, ούτε σε πόση κακότητα η ατιμωρησία θα τους ενεθάρρυνε, ούτε σε πόσο καλλίτερες καταστάσεις η φιλοπονία της πειθαρχίας θα τους έφερνε.» —[Retractationes, Liber II, Caput V.]

Αφού λοιπόν έμαθε διά της εμπειρίας τα καλά αποτελέσματα «της φιλοπονίας της πειθαρχίας,» από ‘κεί και μετά, ήταν απόλυτα ειλικρινής στην συνηγορία του υπέρ του διωγμού.

Στο γράμμα του προς τον Vincentius, 408 Κ. Ε., λέγει:

«Αποκλειόμαστε από τη ξεκούραση ένεκα των Δονατιστών· η καταπίεση και η διόρθωση των οποίων, από τις εξουσίες που ο Θεός όρισε, μου φαίνεται πως δεν είναι μάταιος κόπος...

Είσαι της γνώμης ότι κανείς δεν πρέπει να αναγκάζεται να ακολουθεί την ορθότητα· και όμως αναγιγνώσκεις ότι ο κύριος του οίκου είπε στους δούλους του “οποιονδήποτε βρείτε, αναγκάστε τους να έλθουν μέσα”...

[Βλέπε: Λουκάς 14: 23, «και είπε ο κύριος προς τον δούλον· έξελθε εις τας οδούς και φραγμούς και **ανάγκασον εισελθείν**, ίνα γεμισθή ο οίκος μου». Το «**cogito intrare**», όπως γράφει ο Αυγουστίνος, έχει μείνει παροιμιώδες. (Από τα λατινικά ρήματα *cogere* και *intrare*.)].

Ο Παύλος παρεδόθη για να φυλακιστεί και να του περάσουν δεσμά· αλλά ο Σατανάς είναι χωρίς αμφιβολία χειρότερος από κάθε δεσμοφύλακα· όμως σ’ αυτόν ο Παύλος παρεδόθη [μόνος του] ένας άνδρας για την καταστροφή της σάρκας ώστε το πνεύμα να σωθεί κατά την ημέρα του Κυρίου Ιησού...

Γι’ αυτό, μια μητέρα κάνει οτιδήποτε αληθινό και σωστό, ακόμα και όπου τα

παιδιά της αισθάνονται κάτι δριμύ και οδυνηρό να περνά από τα χέρια της, αυτή δεν αποδίδει κακό για κακό, αλλά εφαρμόζει πειθαρχεία για να αποτρέψει το κακό της αμαρτίας, όχι με το μίσος που ζητά να βλάψει, αλλά με την αγάπη που ζητά να θεραπεύσει. Εάν η επιβολή διωγμού ήταν σε όλες τις περιπτώσεις μεμπτή, δεν θα είχε γραφεί στα ιερά βιβλία: “Οποιοσδήποτε συκοφαντεί μυστικά τον γείτονα του, αυτόν θα καταδιώξω” (αποκόψω). Γι’ αυτό, σε μερικές περιπτώσεις, αυτός που υφίσταται τον διωγμό, έχει άδικο· και αυτός που τον επιβάλλει, έχει δίκιο...

Αληθινά, λοιπόν, αν περασμένα γεγονότα που έχουν καταγραφεί στα προφητικά βιβλία ήταν μελλοντικά σημεία, τότε εδόθη ένα σημείο, διά του βασιλέως Ναβουχοδονόσορος, και για τον καιρό κατά τον οποίον η Εκκλησία ήταν υπό τους αποστόλους και γι’ αυτόν που είναι τώρα. Κατά τον καιρό των αποστόλων και των μαρτύρων, εκπληρώθηκε αυτό το οποίο προφητεύτηκε όταν ο προαναφερθείς βασιλιάς ανάγκασε ευσεβείς και δικαίους ανθρώπους να σκύψουν μέχρι χάμω μπροστά στην εικόνα του, και έριξε μέσα στις φωτιές όλους όσους αρνήθηκαν. [Βλέπε Δανιήλ 3: 1-7.]. Τώρα, όμως, εκπληρώθηκε αυτό το οποίο προφητεύτηκε αμέσως μετά διά του ιδίου βασιλέως, όταν, αφού προσηλυτίστηκε για να λατρεύει το αληθινό Θεό, εξέδωσε ένα διάταγμα σε όλη την αυτοκρατορία του, ότι όποιοι ομιλούν εναντίον του Θεού των Σεδράχ, Μισάχ και Αβγεναγώ, θα υποστούν την τιμωρία που στο έγκλημά τους αξίζει. [Βλέπε Δανιήλ 3: 29.]. Ο πρώτος καιρός αυτού του βασιλέως αντιπροσωπεύει τον πρώην καιρό των αυτοκρατόρων οι οποίοι δεν πίστευαν στον Χριστό, στα χέρια των οποίων οι Χριστιανοί υπέφεραν ένεκα των αχρειών. Αλλά ο ύστερος καιρός αυτού του βασιλέως αντιπροσωπεύει τον καιρό των διαδόχων του αυτοκρατορικού θρόνου, όπου τώρα πιστεύουν στον Χριστό, στα χέρια των οποίων οι αχρείοι υποφέρουν ένεκα των Χριστιανών.». —[Επιστολές του Αυγουστίνου, σελίδα 395, και μετά.].

Ξανά, ομιλών για τους αιρετικούς, λέγει:

«Ας πλακώσει ο θάνατος επάνω τους, και άσε τους να πάνε κάτω γρήγορα στην κόλαση· όπως ο Δαθάν και ο Αβειρών, οι συγγραφείς ενός ασεβούς σχίσματος.». —[Επιστολές του Αυγουστίνου, σελίδες 395-420.].

[Περί Δαθάν και Αβειρών μελετείστε: *Αριθμοί*, κεφάλαια 16, 26, *Δευτερονόμιον* 11, *Ψαλμός* 105: 17, *Σοφία Σειράχ* 55: 18, *Δ΄ Μακκαβαίων* 2: 17].

Αυτές ήταν οι διδαχές σύμφωνα με τις οποίες το κάψιμο των αιρετικών άρχισε αμέσως μετά και συνεχίστηκε κατά διαστήματα μέχρι τον δωδέκατο αιώνα, όταν

πλέον οργανώθηκε σε σύστημα, και συνεχίστηκε εκτεταμένα σ' όλο τον Χριστιανικό κόσμο για πεντακόσια περίπου χρόνια.

ΙΗΣΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΣ

Ο Ιησούς, σύμφωνα με τα Ευαγγέλια, δίδαξε το δόγμα της τιμωρίας διά της φωτιάς της κολάσεως· χρησιμοποιώντας την λέξη Γέεννα [³] (κάπου 12 φορές), δηλαδή την κοιλάδα του Εννώμ, όπου τα πτώματα των κακοποιών εκαίγοντο, σαν σύμβολο για τον τόπο όπου οι πράττοντες τα φαύλα θα ετιμωρούντο στο μέλλον. Και σύμφωνα με τον συγγραφέα του *κατά Ματθαίον Ευαγγελίου*, αυτός (ο Ιησούς) εκφραστικότερα επικύρωσε την τιμωρία διά βασανισμού.

[Υποσημείωση 3: **Γέεννα** είναι σύντμηση και παραφθορά του Γη + Χεννώμ που ήταν η κοιλάδα του Εννώμ λίγο έξω από την Ιερουσαλήμ, όπου πέταγαν και έκαιγαν κακοποιούς και εγκληματίες ζωντανούς ή νεκρούς και πτώματα ζώων και κατά εποχές νηπίων θυσιών. Άρα πρόκειται για την ονομασία αυτής της κακόφημης περιοχής την οποία αργότερα οι Χριστιανοί παρέφθειραν και την έκαναν ομώνυμη με την **κόλαση** του αιωνίου **πυρός** και των **βασάνων** που αυτοί προοιωνίζονται.... Η **πυρομανία** στον Χριστιανισμό τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη είναι η ισχυρότερη, συμπλεγματοτικότερη και καταστροφικότερη **εμμονή** αυτής της φρικτής μάστιγας! Παντού τα γραπτά τους είναι γεμάτα με φοβέρες πυρός. Έγινε δε το χειρότερο μέσο καταστροφής πολιτισμών και ένα από τα αποτελεσματικότερα και συνήθη μέσα θανατώσεως εκατομμυρίων ανθρώπων από τους Χριστιανούς.]

«και **οργισθείς ο κύριος αυτού παρέδωκεν αυτόν τοις βασανισταίς** έως ου αποδώ παν το οφειλόμενον αυτώ.

Ούτω και ο πατήρ μου ο επουράνιος ποιήσει υμίν, εάν μη αφήτε έκαστος τω αδελφώ αυτού από των καρδιών υμών τα παραπτώματα αυτών.». —[Ματθαίος 18: 34-35.]

[Ακόμα:

«τότε είπεν ο βασιλεύς τοις διακόνους· **δήσαντες αυτού πόδας και χείρας** άρατε αυτόν και **εκβάλετε εις το σκότος το εξώτερον· εκεί έσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων**.». —[Ματθαίος 22: 13.]

«εκείνος δε ο δούλος, ο γνούς το θέλημα του κυρίου εαυτού και μη ετοιμάσας

μηδέ ποιήσας προς το θέλημα αυτού, **δαρήσεται πολλάς**».—[Λουκάς 12: 47.].

«και εν τω άδη επάρας τους οφθαλμούς αυτού, **υπάρχων εν βασάνοις**, ορά τον Αβραάμ από μακρόθεν και Λάζαρον εν τοις κόλποις αυτού.».—[Λουκάς 16: 23-24.]].

Η τιμωρία στην φωτιά της κολάσεως επρόκειτο να είναι παντοτινή.

—[Ματθαίος 18: 8, «ει δε η χείρ σου ή ο πούς σου σκανδαλίζει σε, έκκοψον αυτά και βάλε από σου· καλόν σοί εστιν εισελθείν εις την ζωήν χωλόν ή κυλλόν, ή δύο χείρας ή δύο πόδας έχοντα **βληθήναι εις το πυρ το αιώνιον**».,

Ματθαίος 25: 41, «τότε ερεί και τοις εξ ευωνύμων· πορεύεσθε απ' εμού οι κατηραμένοι **εις το πυρ το αιώνιον** το ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού.».,

Ματθαίος 25: 46, «και απελεύσονται ούτοι εις **κόλασιν αιώνιον**, οι δε δίκαιοι εις ζωήν αιώνιον».]

—[Μάρκος 9: 43-48, «και εάν σκανδαλίζη σε η χείρ σου, απόκοψον αυτήν· καλόν σοί εστι κυλλόν εις την ζωήν εισελθείν, ή τας δύο χείρας έχοντα απελθείν εις την γέενναν, **εις το πυρ το άσβεστον, όπου ο σκώληξ αυτών ου τελευτά και το πυρ ου σβέννυται**. και εάν ο πούς σου σκανδαλίζη σε, απόκοψον αυτόν· καλόν σοί εστιν εισελθείν εις την ζωήν χωλόν, ή τους δύο πόδας έχοντα βληθήναι εις την γέενναν, **εις το πυρ το άσβεστον, όπου ο σκώληξ αυτών ου τελευτά και το πυρ ου σβέννυται**. και εάν ο οφθαλμός σου σκανδαλίζη σε, έκβαλε αυτόν· καλόν σοί εστι μονόφθαλμον εισελθείν εις την βασιλείαν του Θεού, ή τους δύο οφθαλμούς έχοντα απελθείν εις την γέενναν του πυρός, **όπου ο σκώληξ αυτών ου τελευτά και το πυρ ου σβέννυται**».]

[Βλέπε και:

Ματθαίος 8: 12, «οι δε υιοί της βασιλείας εκβληθήσονται εις το **σκότος το εξώτερον· εκεί έσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων**»,

Ματθαίος 25: 30 «και τον αχρείον δούλον **εκβάλετε εις το σκότος το εξώτερον· εκεί έσται ο κλαυθμός και ο βρυγμός των οδόντων**»,

Λουκάς 16: 23-26, «και εν τω άδη επάρας τους οφθαλμούς αυτού, **υπάρχων εν βασάνοις**, ορά τον Αβραάμ από μακρόθεν και Λάζαρον εν τοις κόλποις αυτού. και

αυτός φωνήσας είπε· πάτερ Αβραάμ, ελέησόν με και πέμψον Λάζαρον ίνα βάψη το άκρον του δακτύλου αυτού ύδατος και καταψύξη την γλώσσάν μου, **ότι οδυνώμαι εν τη φλογί ταύτη**. είπε δε Αβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ότι απέλαβες συ τα αγαθά σου εν τη ζωή σου, και Λάζαρος ομοίως τα κακά· νυν δε ώδε παρακαλείται, **συ δε οδυνάσαι**· και επί πάσι τούτοις **μεταξύ ημών και υμών χάσμα μέγα εστήρικται**, όπως οι θέλοντες διαβήναι ένθεν προς υμάς μη δύνωνται, μηδέ οι εκείθεν προς ημάς διαπερώσιν.].

Ο Παύλος, με την ιδέα να ανακουφίσει τον άνομο από την τρομερή καταδίκη, και ταυτοχρόνως απονέμοντας σ' αυτόν τιμωρία στην εδώ ζωή, edίδαξε ότι το σώμα μπορεί να καταστραφεί, για να σωθεί το πνεύμα κατά την ημέρα του Κυρίου Ιησού.

Εάν ο Ιησούς είπε ό,τι αναφέρεται πως είπε στο κατά *Ματθαίον Ευαγγέλιον*, πρέπει να υπήρχαν παραδόσεις αυτών των λογίων στην κυκλοφορία κατά τον καιρό του Παύλου, και γνωστές σ' αυτόν· σ' αυτή την περίπτωση είναι δυνατόν ο Παύλος να πήρε την ιδέα από τα λόγια του Ιησού, καθώς αναφέρεται στο πέμπτο κεφάλαιο του *Ματθαίου*:

«ει δε ο οφθαλμός σου ο δεξιός σκανδαλίζει σε, έξελε αυτόν και βάλε από σου· συμφέρει γαρ σοι ίνα απόληται εν των μελών σου **και μη όλον το σώμα σου βληθή εις γέενναν**. και ει η δεξιά σου χείρ σκανδαλίζει σε, έκκοψον αυτήν και βάλε από σου· συμφέρει γαρ σοι ίνα απόληται εν των μελών σου **και μη όλον το σώμά σου βληθή εις γέενναν**». —[*Ματθαίος* 5: 29, 30.].

«ει δε η χείρ σου ή ο πούς σου σκανδαλίζει σε, έκκοψον αυτά και βάλε από σου· καλόν σοί εστιν εισελθείν εις την ζωήν χωλόν ή κυλλόν, ή δύο χείρας ή δύο πόδας **έχοντα βληθήναι εις το πυρ το αιώνιον**. και ει ο οφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, έξελε αυτόν και βάλε από σου· καλόν σοί εστι μονόφθαλμον εις την ζωήν εισελθείν, ή δύο οφθαλμούς **έχοντα βληθήναι εις την γέενναν του πυρός**». —[*Ματθαίος* 18: 8, 9.].

[Βλέπε και:

«και εάν σκανδαλίξη σε η χείρ σου, απόκοψον αυτήν· καλόν σοί εστι κυλλόν εις την ζωήν εισελθείν, ή τας δύο χείρας **έχοντα απελθείν εις την γέενναν, εις το πυρ το άσβεστον**, όπου ο σκώληξ αυτών ου τελευτά και το πυρ ου σβέννυται. και εάν ο πούς σου σκανδαλίξη σε, απόκοψον αυτόν· καλόν σοί εστιν εισελθείν εις την ζωήν χωλόν, ή τους δύο πόδας **έχοντα βληθήναι εις την γέενναν, εις το πυρ το άσβεστον**, όπου ο σκώληξ αυτών ου τελευτά και το πυρ ου σβέννυται. και εάν

ο οφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, έκβαλε αυτόν· καλόν σοί ἐστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ τοὺς δύο **οφθαλμούς ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός**, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.». —[Μάρκος 9: 43-47.]].

[Βλέπε καὶ ἐπιστολὴ *Πρὸς Εβραίους* (ἡ ὁποία ὅμως δὲν θεωρεῖται πλέον ὅτι εἶναι τοῦ Παύλου) 10: 26-32, ἐιδικά στίχος 27 «φοβερὰ δὲ τὶς **ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρός ζήλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους**.».]

Ἡ λογικὴ επέκταση τοῦ δόγματος θὰ ἀπαιτοῦσε ὅτι εἰάν ἡ ἀνομία ἐκτείνεται σὲ ὅλο το σῶμα, ὅλο το σῶμα θὰ πρέπει νὰ χαθεῖ μάλλον παρά νὰ βληθῇ στὴν κόλαση.

Το δόγμα τῆς ἀντικαταστάσεως, καὶ τῶν ἐξιλεωτικῶν βασάνων τὰ ὁποῖα ὁ Παῦλος γινώριζε πολὺ καλὰ, καὶ γιὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἐξιλέωση ἦταν πολὺ ἀρεστό δόγμα, φυσικὰ καὶ εὐνοοῦσε τὴν ιδέα περὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ σώματος γιὰ τὴν σωτηρίᾳ τῆς ψυχῆς. Δὲν ἦταν τίποτα ἄλλο παρά μιὰ ἄλλη μορφή ἐξιλεωτικοῦ βασανισμοῦ. Ἀντὶ ἑνὸς ἀτομοῦ νὰ υποφέρει στὴν θέση ἐνὸς ἄλλου, ἦταν τὸ ἴδιο πρόσωπο ποὺ υπέφερε στὴν ἐδῶ ζωὴ, ἀντὶ τῶν βασάνων στὴ ζωὴ ποὺ ἦταν καθ' ὁδόν. Ἦταν βάσανα μικρὰς διαρκείας ἐδῶ ἀντὶ τῶν βασάνων διὰ μέσου ἀτελείωτων αἰῶνων μετὰ ἀπὸ ἐδῶ.

Κατ' αὐτὴ τὴν ἀποψη, ἡ ἐπιβολὴ τοῦ ἀναγκαίου πόνου ἐδῶ ἦταν μίᾳ πράξῃ ἐλέους.

Ὁ ἐλεήμων καὶ συμπάσχων χαρακτήρας τῶν πεπραγμένων, ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη Χριστιανικὴ ἐποψη, ἐξηγεῖ τὴ χρῆση μερικῶν φράσεων ἀπὸ τοὺς ἱεροεξεταστὲς — φράσεις οἱ ὁποῖες, υποτίθεται ἀπὸ μερικοὺς, χρησιμοποιοῦντο γιὰ χλευασμό.

Ὁ αἰρετικὸς εἰσερχόταν μπροστὰ σ' ἕνα «ἀκροατήριον»· «ἀνακρινόταν» (με βασανιστήρια)· τοῦ δινόταν ἡ προπαρασκευαστικὴ «οδηγία» καὶ «προειδοποίησις» —εἰάν ἐπρόκειτο νὰ υποφέρει τὰ πάντα ἐκτὸς ἀπὸ θάνατον, θὰ «συμφιλιωνόταν»· εἰάν ἐπρόκειτο νὰ καεῖ ζωντανός, θὰ «ἀναπαυόταν». Τὸ γνωμικὸ τῆς ἱερᾶς Εξετάσεως ἦταν «ἐλεος καὶ δικαιοσύνη».

ΥΠΟ ΤΟΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΝ

«Δὲν χάθηκε οὔτε στιγμή» λέγει ὁ Gibbon, «γιὰ νὰ ἀποκλειστούν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ κήρυκες τῶν ξεχωριστῶν συνάξεων ἀπὸ κάθε μερίδιον ἀμοιβῶν καὶ ἀπαλλαγῶν τὶς ὁποῖες ὁ αὐτοκράτωρ εἶχε τόσο ἀπλόχερα ἀπονείμει τοὺς κληρικοὺς τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας. Ἀλλὰ καθὼς οἱ αἰρετικοὶ ἀκόμα υπήρχαν, κάτω ἀπὸ τὸ

σύννεφο της βασιλικής δυσμένειας, η κατάκτηση της Ανατολής ακολουθήθηκε αμέσως από ένα διάταγμα το οποίο ανακοίνωνε την ολοκληρωτική καταστροφή τους.» —[Αναγραφή από το βιβλίο του Ευσεβίου *Η Ζωή του Κωνσταντίνου*, τόμος 3, κεφάλαια 63-66.]

Υπό τον Κωνσταντίνον και τους υιούς του εξεδόθησαν διαταγές εναντίον των Δονατιστών, οι οποίοι υπέστησαν τις πιο αυστηρές τιμωρίες. Υπό τον Θεοδόσιον Ι, το έτος 382, οι αιρετικοί ανιχνεύοντο και ετιμωρούντο· και απ' αυτόν τον καιρό οι όροι «ιερά εξέτασις» και «ιεροεξεταστής» χρησιμοποιούνται γενικώς. Το 385, ο Πρισκιλλιανός, ο Γνωστικός και Μανιχαίος, δικάστηκε από τον Μάξιμο, στην πόλη Treves, με χρήση βασανιστηρίων, και θανατώθηκε, μαζί με έξι μαθητές του.

ΠΕΜΠΤΟΣ ΑΙΩΝ

Έχοντας δημιουργηθεί κατά τον τέταρτον αιώνα, η Ιερά Εξέτασις ήταν σε πλήρη ακμή τον πέμπτον αιώνα, κατά τον καιρό του Ιερωνύμου και του Αυγουστίνου, οι οποίοι ε γνώριζαν καλώς τα έργα όλων όσων ήταν σαν κι' αυτούς. Αυτό καταδεικνύεται επαρκώς από τις *Επιστολές* του ιδίου του Αυγουστίνου.

Στην *Επιστολή* 104, προς Νεστόριον [στην Κωνσταντινούπολη], λέγει:

«Μήπως κατά τύχη έχεις ακούσει για μια αναφορά, η οποία είναι ακόμα άγνωστη σε μας, ότι δηλαδή ο αδελφός μου Πασσίδιος έχει αποκτήσει εξουσία για να διαπράττει πράξεις μεγαλύτερης σκληρότητας εναντίον των πολιτών σου, τους οποίους —συγγνώμη γι' αυτό που θα πω— αυτός αγαπά κατά τέτοιο τρόπο που πιθανότατα ευνοεί την ευτυχία τους περισσότερο από ό,τι κάνεις εσύ; Διότι το γράμμα σου δείχνει ότι αντελήφθης κάτι τέτοιο, όταν μου ζητάς να φέρεις μπροστά στα μάτια μου “την όψη που παρουσίαζε μια πόλη από την οποία άνθρωποι καταδικασμένοι στα βασανιστήρια εσύροντο σ' αυτά,” και “να αναλογισθώ τους θρήνους μανάδων και γυναικών συζύγων, γιων και πατεράδων, την κατασχύνη που αισθανόταν εκείνοι που τυχόν επέστρεφαν, και αφήνονταν ελεύθεροι, πραγματικά, αλλά έχοντας υποστεί τα βασανιστήρια, και [ακόμα να αναλογισθώ] τη λύπη και τον στεναγμό που η θέα των πληγών και των σημαδιών τους πρέπει να ανανέωνε.”»

—[Επιστολές του Αυγουστίνου, τόμος 2, σελίδα 64.]

Ξανά: Στην επιστολή 133, (412 Κ.Ε.,) προς Μαρκελλίνον, λέγει:

«Πραγματοποίησε, Χριστιανέ δικαστή, το καθήκον ενός φιλόστοργου πατέρα. Ας μετριάσει η αγανάκτησή σου εναντίον των εγκλημάτων τους από ανθρωπιστικές σκέψεις. Μην εξωθείσαι από την θηριωδία των αμαρτωλών πράξεών τους, για να ικανοποιήσεις το πάθος της εκδίκησης, αλλά μάλλον να συγκινείσαι από τα τραύματα που αυτές οι πράξεις έχουν επιφέρει στις ίδιες τις ψυχές τους, και να εξασκείς την επιθυμία να τους θεραπεύσεις. Μην χάσεις τώρα αυτή την πατρική φροντίδα την οποία διατήρησες όταν ασκούσες την ανάκριση, που όταν την έκανες **αποσπούσε μαρτυρίες** τέτοιων φρικιαστικών εγκλημάτων, χωρίς να τους ξαπλώνεις στο στρεβλωτήριο, χωρίς να αυλακώνεις τις σάρκες τους με τα σιδερένια νύχια, χωρίς να τους προκαλείς εγκαύματα με φωτιές, αλλά **με το να τους δέρνεις με ραβδιά** —μια μέθοδος σωφρονισμού που χρησιμοποιείται από διευθυντές σχολίων, και από τους ίδιους τους γονείς όταν συμμορφώνουν τα παιδιά, και συχνά επίσης από επισκόπους, στις καταδικαστικές αποφάσεις εκδοθείσες υπ' αυτών.

Είναι γενικώς αναγκαίο να χρησιμοποιείς περισσότερη σκληρότητα όταν κάνεις ανάκριση (εξέταση), έτσι ώστε όταν το έγκλημα έλθει στο φως, να υπάρχει χώρος για να επιδεικνύεις επιείκεια. —[Στην ίδια *Επιστολή*, σελίδα 170.]...

Μην καλείς το εκτελεστή δήμιο τώρα, όταν πλέον το έγκλημα έχει ανακαλυφθεί, αφού απέφυγες να καλέσεις μέσα τον **βασανιστή** κατά τον χρόνο που το ανακάλυπτες.»

—[Στην ίδια *Επιστολή*.]...

Εδώ ο Αυγουστίνος παρότρυνε επιείκεια σε μια ειδική περίπτωση. Αν σ' αυτή την περίπτωση το άτομο στο οποίο απευθυνόταν [στον δικαστή ή τον ανακριτή δηλαδή] απόσχε από «**το να καλέσει τον βασανιστή**,» δεν υπήρχε άραγε εκεί βασανιστής καθ' όλα έτοιμος για να τον καλέσει μέσα αν υποτεθείσθω σκεφτούμε ότι οι επείγουσες ανάγκες της περίπτωσης το απαιτούσαν;

Όταν ο Ιερώνυμος εξοργίστηκε επειδή ο Βιγιλάντιος απαγόρευσε τη λατρεία των λειψάνων, εξέφρασε την έκπληξή του διότι ο επίσκοπος του σκληρού αιρετικού δεν τον κατέστρεψε κατά σάρκα προς το συμφέρον της ψυχής· και ισχυριζόταν ότι ευσέβεια και ζήλος για τον Θεό δεν μπορεί να είναι ασπλαχνία.

Η σκληρότητα, πράγματι, ισχυρίζεται, σε ένα άλλο σημείο των γραπτών του, είναι το πιο γνήσιο ευεργέτημα, διότι προσωρινή τιμωρία μπορεί να αποτρέψει αιωνία καταδίκη (στο πυρ το εξώτερο).

—[Επιστολή 109, *ad Rip. Comment. in Naum*, 1, 9.].

ΕΚΤΟΣ ΑΙΩΝ

Δεν ήταν μόνο ακμάζουσα η Ιερά Εξέτασις κατά τις ημέρες του Ιερωνύμου και του Αυγουστίνου, αλλά ήταν και σαφώς διασφαλισμένη από τον νομικό Κώδικα του Ιουστινιανού.

«η Ιερά Εξέτασις (ανάκριση) μπορεί να επεκταθεί, ακόμη και, μέχρι θανάτου.» (*In mortem quoque inquisition tendatur.*).

Το ενδέκατο κεφάλαιο έχει τίτλο, «Οι Μανιχαίοι, όπου και αν ευρεθούν, θα τιμωρούνται με θανατική ποινή.» (*Manichaei ubicunque reperti capitali poena plectuntur.*).

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΤΟΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ ΑΙΩΝΑ

Μετά τους χρόνους του Ιερωνύμου και Αυγουστίνου, σύντομα έγινε γενικό δόγμα της εκκλησίας, όπως διατυπώθηκε από τον Άγιο Ισίδωρο της Σεβίλλης (620 Κ.Ε.), το ότι οι πρίγκιπες δεσμεύονται, όχι μόνο να είναι οι ίδιοι ορθόδοξοι, αλλά να διατηρούν την καθαρότητα της πίστεως, διά πλήρους εξασκήσεως της εξουσίας των εναντίον των αιρετικών.

Υπό τον Πατριάρχη, Μιχαήλ Οξίστα, η ποινή του να καείς ζωντανός εισήχθη ως ποινή των Βογομίλων. Αυτό συνέβη το 1119.

Αν οι πυρές τις Ιεράς εξετάσεως ήταν υπολανθάνουσες από τον έκτο μέχρι τον δωδέκατο αιώνα, αυτό οφειλόταν στο ότι οι αιρετικοί, κατά την διάρκεια αυτού του χρονικού διαστήματος, ούτε πάρα πολλοί ήσαν ούτε πολύ επιθετικοί ώστε να δημιουργούν μεγάλες δυσχέρειες στην εκκλησία.

Είναι όμως μεγάλο λάθος να υποθέσουμε ότι το σώμα πρωτο-ιδρύθηκε τον δωδέκατο αιώνα υπό οιανδήποτε έννοια εκτός του ότι τότε οργανώθηκε τελείως, και έγινε περισσότερο αποτελεσματικό από όσο ποτέ πριν.

Το 1163, οι Καθαροί, που ανακαλύφθηκαν στην Κολωνία, καταδικάσθηκαν να καούνε υπό δικαστών που διορίσθηκαν γι' αυτόν τον σκοπό.

[Την ίδια εποχή αποφασίστηκε η πλήρης εξάλειψη της αιρέσεως των Καθάρων. Η εκστρατεία κατά των Καθάρων της Νοτίου Γαλλίας, Αλβιγηνών και Βαλντεσίων,

στο τέλος του 12^{ου} αιώνα και αρχές του 13^{ου}, έμεινε παροιμιώδης. Η εντολή που δόθηκε από τη Ρώμη ήταν: «Σφάξετε τους όλους και ο Θεός ξέρει να ξεχωρίσει τους δικούς του». Οι σφαγιασθέντες υπολογίζονται περί το ενάμιση εκατομμύριο. Οι περιοχές τους ερημώθηκαν σχεδόν ολικώς από τους πληθυσμούς των και λογικά μετά άλλαξε πλήρως η δημογραφία της νοτίου Γαλλίας.].

Το 1212 ογδόντα αιρετικοί εκάησαν στο Στρασβούργο.

Στην Αγγλία, η δικαστική πράξη *de heretico comburendo*, «περί της καύσεως των αιρετικών,» δημιουργήθηκε διά νομοθεσίας το 1401. —[Lea's *History of Inquisition*, *Ιστορία της Ιεράς Εξετάσεως* του Lea, τόμος 1, σελίδα 221.].

[Έχω στα χέρια μου διαφόρους καταλόγους της διεθνούς βιβλιογραφίας έκαστος των οποίων εκθέτει έναν τεράστιο αριθμό εγκλημάτων των Χριστιανών. Προκαλώ οποιονδήποτε με «σώας τας φρένας» να τους αναγνώσει από την αρχή μέχρι το τέλος άνευ διακοπής...]

ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΩΔΕΚΑΤΟΝ ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΕΝΑΤΟΝ ΑΙΩΝΑ

Στη ΓΑΛΛΙΑ κάτι συνέβη κατά το τελευταίο μέρος του δωδεκάτου αιώνα. Αλλά στις αρχές του δεκάτου τρίτου αιώνα, ο Πάπας Ιννοκέντιος ο 3^{ος}, για να απαλείψει για πάντα τα τελευταία ίχνη των αιρέσεων, πήρε την απόφαση να κάνει την Ιεράν Εξέτασιν ένα μόνιμο ίδρυμα. Σύμφωνα με τις αποφάσεις και τις διαταγές της Συνόδου του Λατεράν το 1215, (οι αιρετικοί) θα εδιώκοντο και θα ετιμωρούντο.

Το 1232, ετέθη υπό τον έλεγχο των Δομινικακών.

Το ίδρυμα επεκράτησε στη Γαλλία μέχρι περίπου τα μέσα του δεκάτου έκτου αιώνα.

Στη ΓΕΡΜΑΝΙΑ, ο πρώτος ιεροεξεταστής ήταν ο Conrad του Marburg, ο οποίος οργάνωσε το «ιερό υπουργείο,» και εξάσκησε τις δραστηριότητές του με τρομερή σκληρότητα τα έτη 1231-33. Το ίδρυμα διήρκεσε στη Γερμανία με τροποποιημένη μορφή μέχρι την Μεταρρύθμιση.

Στην ΙΤΑΛΙΑ η Ιερά Εξέταση είχε μια πολυποίκιλη ιστορία για σχεδόν εξακόσια χρόνια, έως ότου ο Ναπολέων, ο βασιλιάς της Ιταλίας, έθεσε τέρμα σ' αυτήν το 1808. Μετά όμως επανεδραιώθηκε, και συνέχισε στη Σαρδηνία μέχρι το 1848, και στην Τοσκάνη μέχρι το 1859.

Στην ΑΓΓΛΙΑ όλες οι προσπάθειες της Ρώμης να εισαγάγει την Ιερά εξέταση απέτυχαν· αλλά η Προτεσταντική Ιερά Εξέτασις πήρε τη θέση της, (και) αποδείχθηκε όχι παρακατιανός ανάδοχος, είτε θεωρήσουμε την έκταση των επιχειρήσεών της είτε την αγριότητα με την οποίαν αυτές διεξαγόταν.

[Αναφέρουμε, ενδεικτικά μόνον, ότι μετά την Μεταρρύθμιση και Αντιμεταρρύθμιση, κατά το πρώτο ήμισυ του δεκάτου έκτου αιώνας, τόσο η Καθολική Ιερά Εξέτασις όσο και η Προτεσταντική συναγωνίσθηκαν στην Ευρώπη και μετά στην Αμερική για το ποια θα βασάνιζε και θα θανάτωνε πιο πολλούς: μάγους, μάγισσες, οπαδούς άλλων θρησκειών, γηγενείς λαούς, αθέους, επιστήμονες, σκεπτικιστές, απίστους, κλπ. Οι συμφορές, η καταισχύνη, τα βασανιστήρια, μέθοδοι θανατώσεων που βρήκαν τον κόσμο στα μέρη που πάτησαν τα πόδια τους είναι κάτι το απερίγραπτο σε αγριότητα, ωμότητα, φρίκη, ψεύδη, εκμετάλλευση, αριθμό θυμάτων, κλπ.].

ΟΙ ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ. — Για περισσότερο από τριακόσια χρόνια οι φρικαλεότητες της Ιεράς Εξετάσεως εφαρμοζόταν στις Κάτω Χώρες. Ιδιαίτέρως αυτή ήταν η κατάσταση υπό τον αιμοχαρή Δούκα της Alva, κατά τη βασιλεία και υπό τις διαταγές του Φιλίππου του 2^{ου}, της Ισπανίας.

Στις 16 Φεβρουαρίου, του 1568, από μια καταδικαστική απόφαση του Αγίου Υπουργείου, όλοι οι κάτοικοι των Κάτω Χωρών καταδικάστηκαν εις θάνατον ως αιρετικοί. Απ' αυτή τη μαζική καταδίκη εξαιρέθηκαν μόνο ολίγα άτομα, ειδικώς ονομασθέντα. «Τρία εκατομμύρια άνθρωποι,» λέγει ο Motley, «άνδρες, γυναίκες και παιδιά, καταδικάστηκαν στα ικρίώματα θανατικών εκτελέσεων σε τρεις σειρές. —

(*Rise of the Dutch Republic*, Η Ίδρυση του Ολλανδικού Κράτους, τόμος 2^{ος}, σελίδα 155.). Τίποτα δεν εμπόδισε την αιμοδιψή απόφαση από το να πραγματοποιηθεί σε εκτέλεση εκτός από την έλλειψη της απαιτούμενης δυνάμεως.

[Το 1531 απεφασίσθη η εκτέλεση ολοκλήρου της αιρέσεως των αναβαπτιστών από τον ίδιο τον Μαρτίνο Λούθηρο. Μετ' ολίγον στις Κάτω Χώρες και στη Γερμανία θανατώθηκαν άπαντες διά καινοφανών (π. χ., πνιγμός στους ποταμούς) και παλαιών μεθόδων.].

ΙΣΠΑΝΙΚΗ ΙΕΡΑ ΕΞΕΤΑΣΙΣ

Το Ιερό Υπουργείο ιδρύθηκε στην Αραγκόνα, από τους Δομινικανούς, το έτος 1242.

Περί το τέλος του δεκάτου πέμπτου αιώνα η Ιερά Εξέτασις είχε οργανωθεί στην

Ισπανία και συνέχισε την δουλειά της στην εντέλεια και με πληρότητα.

[Το 1480 η Ιερά Εξέτασις οργανώνεται στην Ισπανία ως ανεξάρτητος οργανισμός με επικεφαλής τον Γενικό Ιεροεξεταστή, αξίωμα που κατέλαβε ο διαβόητος Δομινικανός Ηγούμενος Tomás de Torquemada ο οποίος εγένετο η ισχυροτέρα προσωπικότης του κράτους μετά τους βασιλείς Ισαβέλλα και Φερδινάνδο. Ο Torquemada οργάνωσε τον θεσμό στην εντέλεια και με πληρότητα. Με όργανο τον απόλυτο τρόμο η Ιερά αυτή Εξέτασις συνέχισε –και μάλιστα με ασίγαστη μανία, “*with unabated ferocity*” κατά τους Baigent και Leigh– να κυριαρχεί πλήρως επί της Ισπανίας κατά τα επόμενα τριακόσια πενήντα έτη και ασθενέστερα για μερικά ακόμα έτη μετέπειτα. Το πρώτο *Auto da Fe* (= *Πράξη Πίστεως*), δηλαδή η δημοσία καύση αιρετικών, του νέου αυτού θεσμού έγινε στην Σεβίλλη στις 6-2-1481 οπότε εκάησαν 288 άτομα ενώ άλλα 77 καταδικάστηκαν σε ισόβια δεσμά! Έκτοτε η Ιερά Εξέτασις ακολούθησε μια ξέφρενη πορεία –“*running amok*” κατά τους Baigent και Leigh–.

Υπολογίζεται ότι μόνο στην Ισπανία κατά τα 44 έτη 1481-1525 καταδικάστηκαν 234 526 άτομα από την Ιερά Εξέταση, που αναλογούν σε 5 330 άτομα τον χρόνο. Βλέπε Κ. Πορφύρης, *Νέα Παγκόσμιος Εγκυκλοπαίδεια*, εκδόσεις Μορφωτικής Εταιρείας, τόμος 16, σελίδα 42. Άλλοι υπολογίζουν ότι τα καταδικασθέντα άτομα κατ’ αυτά τα έτη ανέρχονται σε 320 000, ήτοι κατά μέσον όρο 7273 άτομα κατ’ έτος. Απ’ αυτά τα 30 000 εκάησαν ζωντανά. Βλέπε Ρ. Λίβινξτον, *Το Ελληνικό Πνεύμα και η Σημασία του για μας*, μετάφραση Β. Τατάκη, σελίδα 58, εκδόσεις Γ. Παπαδημητρίου.

Το *Auto da Fe* ήταν στην Ισπανία οργανωμένο θέαμα προς τέρψιν του λαού και οι διάφοροι πανηγυρισμοί, όπως βασιλικοί γάμοι ή βαπτίσεις, είχαν ως κορυφαίο θέαμα ένα μεγαλοπρεπές *Auto da Fe*! διά παράδειγμα ο Βασιλεύς Κάρολος 2^{ος} εόρτασε τους αρραβώνες του την 30^η Ιουνίου 1680 διά μιάς *Auto da Fe* κατά την οποία εκάησαν 51 άτομα. Όμως έμελλον οι ιδέες του Διαφωτισμού να καταστρέψουν αυτή την «όμορφη» λαϊκή διασκέδαση!]

Πολλά έχουν λεχθεί όσον αφορά τη θέση που κατείχε η Ισαβέλλα της Καστίλης, σε σχέση με την Ιερά Εξέτασιν, και πολλή εξύβριση και επίκριση έχει επιτραπεί εναντίον της μεγάλης βασίλισσας για την διασύνδεση της μ’ αυτήν. Αλλά η Ιερά Εξέτασις ήταν ένα περιθαλπόμενο ίδρυμα εκεί για διακόσια πενήντα χρόνια. Η Ισαβέλλα δεν ευθύνεται γ’ αυτό. Αυτήν την είχαν στο χέρι οι παπάδες· και αυτή

υποχρεωνόταν να υποχωρεί στα αιμοσταγή σχέδια τους, αλλ' αυτή έπραττε ούτως όχι χωρίς αντίσταση.

Ακόμα και οι McClinton και Strong απαλλάσσουν την Ισαβέλλα. —[Βλέπε το άρθρο τους, *"Inquisition"* (Ιερά Εξέτασις)].

Η δύναμη της Ισαβέλλας περιοριζόταν από τα Cortes. Εάν δεν επικύρωνε την Ιεράν Εξέτασιν, η βασιλεία της θα ήταν πολύ βραχείας διάρκειας.

Ο Torquemada και οι διάδοχοι του οργάνωσαν την δουλειά και την συνέχισαν με μεγάλη επιτυχία για πάνω από τριακόσια χρόνια. Το 1808, η Ιερά Εξέτασις καταργήθηκε στην Μαδρίτη με ένα διάταγμα του Ιωσήφ Βοναπάρτη. [Οι Γάλλοι αρχικά ανέχθηκαν τον θεσμό, όμως εξοργίσθηκαν όταν το θράσος των Ιεροεξεταστών υπερέβη κάθε όριο καθώς συνέλαβαν τον γραμματέα -και γνωστό διανοούμενο- του στρατηγού Μυρά με την κατηγορία της Αθείας!] Το 1814, επανεδραιώθηκε από τον Φερδινάνδο τον 7^{ον}. [Έτσι επιχείρησε να ξαναρχίσει τις εργασίες της. Το 1818 εκήρυξε στην Κόρδοβα νέο διωγμό κατά των Εβραίων. Η λαϊκή αγανάκτηση εν τέλει εκορυφώθη και το 1820 η έδρα της Ιεράς εξετάσεως στην Βαρκελώνη και στην Βαλένθια καταστράφηκε.] Το 1820, το παλάτι της Ιεράς Εξετάσεως καταστράφηκε από τον λαό. Το 1826, το παλαιό δικαστήριο επανήλθε. Ανεστάλη το 1834, και ακυρώθηκε από το Σύνταγμα το 1855. Παρ' όλα ταύτα, το βρίσκομε εν ισχύει ακόμα μέχρι το 1857. Τέτοια ήταν η δυσκολία για να τεθεί ένα τέρμα σ' αυτό το ίδρυμα, το οποίο κρατήθηκε στη ζωή με απεγνωσμένη ανθεκτικότητα, επικαλούμενο την ύπαρξη του στις ίδιες επικυρώσεις που διαιωνίζουν τα πιο αγιασμένα και τα πιο αρχαία διατάγματα και ιδρύματα της εκκλησίας.

Καμία *Auto da Fe*, δηλαδή δημοσία καύση αιρετικών, δεν έγινε στην Ισπανία για σχεδόν εκατόν πενήντα χρόνια. Αλλά για πολύ καιρό μετά από τότε που σταμάτησαν τα θεάματα αυτά, οι καταδικαστικές αποφάσεις εκτελούνταν κατ' ιδίαν εντός των κτηρίων της Ιεράς Εξετάσεως. Οι εκτελέσεις συνεχίσθηκαν για άλλα εκατό χρόνια.

[ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ]

Έτσι λοιπόν η Ιερά Εξέτασις έπραττε την αιμοδιψή εργασία της για [16] αιώνες [(από τον τέταρτον μέχρι και τον 19^{ον})].

Άπαντες οι Ιεροεξεταστές σε όλες αυτές τις χώρες, και για διάρκεια αιώνων,

καταπιάστηκαν με την ίδια θαυμάσια δουλειά. Έδιναν στα θύματά τους μια ευκαιρία να εξαγοράσουν ατελεύτητους αιώνες «*βασάνων και πυρός*» στην επερχόμενη ζωή, διά μίας σύντομης περιόδου βασανιστηρίων και καύσεως στην παρούσα ζωή.

Όλοι τους ακολουθούσαν τις διδασκαλίες [και παραδείγματα: Του Ιησού των *Ευαγγελίων*, του Πέτρου,] του Παύλου, του Ιερωνύμου, του Ιερού Αυγουστίνου, [του Τερτυλλιανού, κ.ά.].

Καταπιάστηκαν με την καταστροφή ενός τεραστίου αριθμού σωμάτων, για να σωθεί ένα τεράστιο πλήθος ψυχών κατά την ημέρα του Κυρίου Ιησού.

[—ΣΥΝΤΟΜΟΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΗ

Όλα όσα εξέθεσε ανωτέρω ο σπουδαίος ερευνητής Charles B. Waite, δεν είναι παρά ένα πολλοστημόριο της μεγαλύτερης συμφοράς της ανθρώπινης ιστορίας. Οι καταστροφές πολιτισμών, έργων κοινής ωφελείας και τέχνης, η ολοσχερής καύση βιβλιοθηκών, τα 200 εκατομμύρια αθώων θυμάτων, η αποκήρυξη της επιστήμης, της φιλοσοφίας, της λογικής, της κριτικής, κλπ., έχουν καταγραφεί σε πάρα πολλούς τόμους της παγκόσμιας βιβλιογραφίας και έρευνας. Η ιστορία αυτή της Χριστιανικής λαίλαπας, μάστιγας και σκότους τόσο στη **Δύση** όσο και στην **Ανατολή** είναι το χειρότερο κακό που συνέβη μέχρι στιγμής στην ανθρώπινη ιστορία. Ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να ερευνήσει και να μελετήσει ανεπηρέαστα, αρκεί να το θελήσει. Δεν θα επαναλάβομε, στην παρούσα μελέτη, τα ήδη γεγραμμένα. Ας μην ξεχνάμε τις πράξεις του Κωνσταντίνου, του Θεοδοσίου, του Ιουστινιανού, και πολλών κληρικών όλων των βαθμίδων και καλογήρων σ' ανατολή και δύση. Θυμηθείτε το σφαγείο στρατόπεδο συγκεντρώσεως της Σκυθοπόλεως της Παλαιστίνης, κλπ.

Όμως η μεγάλη, τεράστια θα έλεγα, αξία της παρούσας μελέτης του ερευνητή Charles B. Waite έγκειται στην πέραν πάσης αμφιβολίας απόδειξη ότι αυτά τα έργα και πράξεις θεμελιώθηκαν θεολογικώς και δογματικώς ήδη εν τη γενέσει του Χριστιανισμού εντός της *Καινής Διαθήκης*. Ακόμα πολλές απ' αυτές τις θεμελιώσεις, αλλά όχι όλες, ευρίσκονται και εντός της *Παλαιάς Διαθήκης* πριν τον Χριστιανισμό.

Όλες οι σχετικές αναφορές στίχων από ολόκληρη τη *Βίβλο* ανέρχονται σε εκατοντάδες, ή μάλλον σε χιλιάδες. Ο ερευνητής Charles B. Waite παρέθεσε εδώ μόνο

τις πιο χτυπητές και εγώ συμπλήρωσα τον κατάλογο με μερικές ακόμα. Πλην όμως ξανατονίζω ότι οι ενταύθα αναφορές είναι ένα πολύ μικρό μέρος όλων όσων έχουν ήδη καταγραφεί στην διεθνή βιβλιογραφία είτε από την Εβραιοχριστιανική *Βίβλο* είτε από την *Πατρολογία* «του χορού των αγίων και θεοφόρων» πατέρων της Δύσεως και της Ανατολής. Πολλές άλλες εργασίες μου περιέχουν μερικούς καταλόγους τέτοιων αναφορών.

Το ότι ο Χριστιανισμός είναι η τέλεια και αληθινή, ευγενής και ανθρωπιστική θρησκεία αποδεικνύεται εδώ, για μια ακόμα φορά, ότι είναι ένα, αλλά όχι το μόνο, μεγάλο ψέμα της χριστιανικής προπαγάνδας. Αυτό που ισχυρίζονται πολλοί, ότι τον τέλειο Χριστιανισμό τον χάλασαν οι άνθρωποι, και ειδικά μετά το μέγα τέρας τον Κωνσταντίνο, δεν ευσταθεί καθόλου, ούτε από θεολογικής ούτε από ιστορικής, κοινωνικής και ψυχολογικής απόψεως. Η παρούσα μελέτη του ερευνητή Charles B. Waite, και όχι μόνο αυτή, το αποδεικνύει περίτρανα.

Χωρίς να επεκταθούμε, αναφέρουμε ότι η αποτυχία και το χάλασμα του Χριστιανισμού λόγω των ανθρώπων δεν στέκει καθόλου θεολογικώς για πολλούς λόγους. Εδώ αναφέρουμε τον κυριότερο λόγο, ότι δηλαδή κατά τα έτη του Κυρίου και της Χάριτος η Εκκλησία, ο Κλήρος και ο Πιστός λαός προστατεύονται και οδηγούνται από την Θεία Προστασία και Πρόνοια και το Άγιο Πνεύμα. Άρα δεν μπορεί να υποπίπτουν σε σφάλματα. Ο ίδιος ο αληθινός Θεός μπήκε άμεσα στο ιστορικό γίνεσθαι των ανθρώπων! Το βάπτισμα, το σημείο του σταυρού, τα μυστήρια, η Παναγία και όλοι οι άγιοι εκδιώκουν τον Σατανά.

Οι θεολογικές θέσεις, αντιφάσεις και πολλές εντολές της *Παλαιάς Διαθήκης* όπως και πολλές θεολογικές θέσεις, αντιφάσεις, διδασκαλίες, εντολές, και πράξεις του ιδρυτή Ιησού Χριστού και των διαδόχων του Αποστόλων, της *Καινής Διαθήκης*, είχαν ήδη καταδικάσει τον Χριστιανισμό σε παταγώδη αποτυχία από πάσης απόψεως. Όλα όσα συνέβησαν ήταν λογικά και αναπόφευκτα παρεπόμενα, αποτελέσματα και προεκτάσεις όλων όσων εδογματίσθησαν εντός της *Βίβλου*. Το μόνο που έμενε ήταν να τους δοθεί το πράσινο φως. Αυτό ακριβώς τους δόθηκε από τον Κωνσταντίνο. Τα όσα έγραψαν, είπαν και έκαναν οι επίσκοποι, οι πατριάρχες, οι πάπες, και πατέρες πριν και μετά τον Κωνσταντίνο, όπως και πολλοί αυτοκράτορες και κυβερνήτες που τον διαδέχθηκαν, ήταν απόλυτα ευθυγραμμισμένα με αυτή την καταστροφική θεολογία και παράλογη λογική. Δεν πρόκειται καθόλου για παρέκκλιση.

Από κοινωνικής, ψυχολογικής, κλπ. απόψεως όπου επικράτησε ο Χριστιανισμός τα

έκανε μαντάρα. Προέκυψε: Πόνος, θλίψη, φόβος, τρόμος, δεισιδαιμονία, φόνος, καταστροφή, αθλιότητα, βασανιστήρια, αγραμματοσύνη, αρρώστια, αντιερωτισμός, μυστικοκοπάθεια, καχυποψία, δυστυχία, εκμετάλλευση και όλο το κακό συναπάντημα.

Υπάρχουν πολλοί οι οποίοι δολίως ισχυρίζονται ότι στις χριστιανικές χώρες σήμερα έχουμε την μέγιστη ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας. Είναι και αυτό ένα στερεότυπο επιχείρημα των προπαγανδιστών του Χριστιανισμού που είχε τεθεί και στον μέγα διανοητή Bertrand Russell. Η απάντηση είναι απλούστατη. Αυτό οφείλεται σε εντελώς άλλα αίτια και όχι στον Χριστιανισμό. (Δεν θα αναγράψουμε εδώ αυτά τα αίτια, είναι πολύ γνωστά.). Ας μνημονεύουμε πότε-πότε τα πολυάριθμα θύματα που έπεσαν λόγω της χριστιανικής μανίας και παραληρήματος στον βωμό της γνώσεως και της προόδου, κλπ. Μετά μιλάμε για «σήμερα». Σκέφθηκε ποτέ κανείς απ' αυτούς πόσο θα είχε προοδεύσει η γνώση, η επιστήμη και τεχνολογία εάν ο Χριστιανισμός βρισκόταν στο περιθώριο για τα 1700 χρόνια κατά τα οποία ασκούσε τη στυγνή και καταδυναστευτική εξουσία του στα μέρη εκείνα όπου είχε επικρατήσει; Πάντοτε ήταν κατά της γνώσης της επιστήμης και της προόδου, πράγμα που θεμελιώνεται από πολλά χωρία της *Καινής Διαθήκης*, το αποφθεγματικό «*πίστευε και μη ερεύνα*» και όπως το αποδεικνύει πλήρως η ιστορία του. Μόνο το κάψιμο όλων των βιβλιοθηκών και των επιστημόνων μέχρι την Αναγέννηση φτάνει. Αν σήμερα έχουμε πατήσει στη Σελήνη, χωρίς αυτή την καταστροφική λαίλαπα θα είχαμε πατήσει τον εξώτατο πλανήτη Πλούτωνα!

Τί να κάνουμε τώρα; Μπορούμε να προτείνουμε πάρα πολλά. Δεν θα κάνουμε όμως εδώ ανάλυση της σημερινής κατάστασης. Συνοπτικά προτείνουμε: Μελέτη, κρίση, λογική, έρευνα, γνώση, επαγρύπνηση, πολιτική και οικονομική δικαιοσύνη, καλώς νοουμένην ελευθερία και υπεύθυνη απόφαση με στάση. Όμως, ουαί και αλίμονο στην ανθρωπότητα αν επέλθει δεύτερος Μεσαίων. Ξέφυγε ανάπηρη και ανήμπορη, κακήν κακού, από τον πρώτο... Αλλά από τον πιθανό δεύτερο...; Θα δυνηθεί άραγε να τον ξεπεράσει;]

Ιωάννης Νεοκλής Φιλάδελφος Μ. Ρούσσος

Πανεπιστημιακός καθηγητής μαθηματικών

Ερευνητής βιβλικών και χριστιανικών ζητημάτων

Twin Cities (Minneapolis-Saint Paul), Minnesota, USA